

FLETORJA ZYRTARE E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Botim i Qendrës së Publikimeve Zyrtare

www.legjislacionishqiptar.gov.al

Nr.64

16 maj

2008

P Ë R M B A J T J A

Faqe

Udhëzim i MF
nr.17, datë 13.5.2008

Për tatimin mbi vlerën e shtuar

2811

UDHËZIM
Nr.17, datë 13.5.2008

PËR TATIMIN MBI VLERËN E SHTUAR

Në mbështetje të nenit 102, pika 4 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, si dhe në zbatim të ligjit Nr.7928, date 27.04.1995 "Për tatimin mbi vlerën e shtuar", i ndryshuar, Ministri i Financave,

UDHËZON:

1. Regjistrimi

1.1 Detyrimi për të kërkuar regjistrimin

Çdo person fizik apo juridik që zhvillon veprimtari ekonomike, qarkullimi i të cilit tejkalon apo parashikohet të tejkalojë 8 milionë lekë për një vit kalendarik, si dhe importues me vendndodhje të biznesit në njësi administrative përveç atyre të cituara në paragrafin e parafundit të kësaj pike, detyrohet të kërkojë të regjistrohet.

Termi "person" përfshin çdo subjekt që kryen një veprimtari ekonomike pavarësisht nga forma juridike e organizimit të tij. Ai përfshin edhe institucionet, organet e pushtetit qendror e vendor, organizatat shoqërore e politike që kryejnë veprimtari ekonomike të tatueshme.

Janë të detyruar të regjistrohen gjithashtu edhe çdo subjekt tjetër si individët, organet e pushtetit qendror e lokal, organizatat shoqërore, politike, ndërkombëtare, misionet diplomatike, etj. që kryejnë aktivitete import-eksporti, pavarësisht nga qarkullimi. Për çdo subjekt që kryen import-eksporte veprimet doganore bëhen vetëm pasi ai të ketë paraqitur origjinalin ose kopjen e noterizuar të Çertifikatës së Numrit të Identifikimit për Personin e Tatueshëm (NIPT).

Mund të bëjnë veprime doganore pa qënë të detyruar të regjistrohen vetëm individët për mallrat e përdorimit personal. Përcaktimi "mallra të përdorimit personal" bëhet në përputhje me dispozitat e nenit 199 të Kodit Doganor dhe të pikës 2.12. të Vendimit VKM «Per dispozitat zbatuese të Kodit Doganor». Nuk janë të detyruar të regjistrohen gjithashtu individët që kryejnë importe të rastësishme, si mjete transporti për përdorim privat, dhe të tjera të kësaj natyre, pavarësisht se për importet e mësipërme ato janë të detyruar të paguajnë Tatim mbi Vlerën e Shtuar në doganë. Në këtë rast importimi bëhet me një NIPT të perbashkët i cili akordohet nga Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve dhe i bëhet i ditur të gjithë pikave doganore nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave.

Tatimpaguesit importues, që kanë vendndodhje të biznesit në Malësinë e Madhe, Tropojë, Has, Kukës, Dibër, Librazhd, Pogradec, Korçë, Devoll, Përmet, Gjirokastrë e Sarandë, si dhe që realizojnë një qarkullim më të vogël se 8 milionë lekë në çdo vit kalendarik, nuk janë të detyruar të regjistrohen si persona të tatueshëm.

Në këtë rast ata për mallrat që ato importojnë paguajnë taksat doganore, TVSH, akcize e cdo detyrim të lidhur me importin e kryer, si dhe mbeten tatimpagues të takses vendore mbi biznesin e vogël e cdo detyrim tjetër të përcaktuar në ligjet e vecanta për këtë kategori tatimpaguesish.

1.1.1. Periudha që merret parasysh për llogaritjen e qarkullimit.

Periudha bazë që duhet të merret parasysh për llogaritjen e qarkullimit është viti kalendarik, që do të thotë periudha nga 1 janari deri në 31 dhjetor. Në cdo rast, nëqoftëse gjatë vitit kalendarik, qarkullimi i pritshëm tejkalon ose parashikohet të tejkalojë 8 milione lekë, personi fizik ose juridik detyrohet të kërkojë të regjistrohet.

1.1.2 Qarkullimi që merret parasysh

Qarkullimi që duhet të merret parasysh është qarkullimi gjithsej i realizuar nga i njëjti person, pavarësisht nga statusi i tij.

a) Qarkullimi gjithsej

Qarkullimi gjithsej përfshin të gjitha furnizimet e bëra nga një person: furnizimet e tatueshme, furnizimet e përjashtuara, furnizimet për eksport. Ai përfshin gjithashtu edhe furnizimet e tjera që mund të kryhen gjatë veprimtarisë së personit si ndihmat, subvencionet etj. Qarkullimi llogaritet në bazë të çmimit total që paguan blerësi. Çmimi përfshin edhe tatimet dhe cdo detyrim tjetër. Përjashtim bëjnë vetëm shitjet e aktiveve të qëndrueshme të personit të tatueshëm, si ndërtesat, makinat dhe pajisjet. Këto shitje nuk merren parasysh kur llogaritet qarkullimi gjithsej.

b) I njëjti person

Nëqoftëse një person ka disa veprimtari në të njëjtin vend ose në vende të ndryshme, qarkullimi që merret për bazë për kriterin e kufirit të regjistrimit përfshin qarkullimin e të gjitha veprimtarive, në të gjitha vendet ku zhvillohet ajo, cilido qoftë emri i degëve apo forma e tyre juridike. Është personi dhe jo veprimtaria ekonomike që regjistrohet për TVSH dhe çdo regjistrim mbulon të gjitha veprimtaritë ekonomike të personit të regjistruar.

c) Fillimi ose mbyllja e veprimtarisë ekonomike.

Nëqoftëse një person fillon apo mbyll veprimtarinë ekonomike gjatë një viti kalendarik, kufiri i regjistrimit llogaritet në përpjestim me zgjatjen e veprimtarisë. Për shembull, një person e fillon veprimtarinë e tij më 15 tetor. Qarkullimi i tij nga 15 tetori deri në fund të vitit është 1.700.000 lekë.

Kufiri minimal i regjistrimit për një tremujor është $(8.000.000:365) \times 76 = 1.665.753$ lekë.

Në këtë rast personi është i tatueshëm dhe duhet të kërkojë të regjistrohet.

d) Rritja e qarkullimi mbi kufirin e regjistrimit

Nëqoftëse qarkullimi gjatë një viti kalendarik rritet mbi kufirin e regjistrimit, personi bëhet person i tatueshëm dhe duhet të kërkojë të regjistrohet që nga 1 janari i vitit kalendarik pasardhës.

1.2 E drejta për të kërkuar regjistrimin

Çdo person, qarkullimi i të cilit është më i ulët se kufiri i regjistrimit, mund të kërkojë të regjistrohet në çdo kohë, nëqoftëse ka nevojë të bëjë kështu për arsye të veprimtarisë së tij ekonomike. Personi i regjistruar, pavarësisht nga niveli i shitjeve të tij, duhet të zbatojë të gjitha kërkesat e ligjit duke përfshirë paraqitjen e deklaratave tatimore, pagimin e tatimit, mbajtjen e regjistrimeve deri sa ai të ç'regjistrohet, etj.

1.3 Mënyra e regjistrimit

1.3.1 Periudha e regjistrimit

a) Fillimi i veprimtarisë ekonomike

Një person i cili fillon veprimtarinë ekonomike, detyrohet të kërkojë të regjistrohet brenda 15 ditëve nga data e fillimit të saj, kur qarkullimi i tij pritet të tejkalojë kufirin e regjistrimit. Në rastin e një personi i cili fillon veprimtarinë ekonomike dhe kjo veprimtari ka të bëjë me import-eksportin është i detyruar të kërkojë të regjistrohet brenda 15 ditëve nga data e fillimit të veprimtarisë, pavarësisht se qarkullimi i tij mund të mos arrijë kufirin minimal të regjistrimit.

b) Rritja e qarkullimit

Nëqoftëse gjatë një viti kalendarik qarkullimi i realizuar e tejkalon kufirin e regjistrimit, personi detyrohet të kërkojë të regjistrohet brenda 15 ditëve nga dita e përfundimit të vitit kalendarik në të cilin qarkullimi e tejkalon kufirin e regjistrimit. Për vitin e kaluar kalendarik tatimpaguesi paguan detyrimet tatimore për llojin e tatimit për të cilin ai ka qene i regjistruar.

1.3.2 Vendi i regjistrimit

Vendi ku bëhet regjistrimi i cdo personi të tatueshëm është Qendra Kombëtare e Regjistrimit (QKR), me përjashtim të Organizatave jo fitimprurëse, të cilat regjistrohen në degën e tatimeve ku ato kanë vendndodhjen.

1.4 Certifikata e regjistrimit

Çertifikata përmban emrin e personit të tatueshëm, emrin tregtar (nëse ka), Numrin e Identifikimit të Personit të Tatueshëm (NIPT) dhe datën kur regjistrimi hyn në fuqi. Numri i Identifikimit përmban 8 numra, që kufizohen nga dy shkronja në ekstremet e tyre.

Numri i Identifikimit të Personit të Tatueshëm është unik. Personi i tatueshëm ka një numër të vetëm, sado që të jetë numri i degëve apo i veprimtarive ekonomike të tij. Një numër i njëjtë identifikimi nuk mund t'i lëshohet disa personave të tatueshëm, edhe nëqoftëse numri i identifikimit tatimor nuk përdoret më nga një person i tatueshëm. Të gjitha deklaratat e bëra për organet tatimore (deklaratat tatimore, deklaratat doganore), të gjitha faturat e lëshuara nga personi i regjistruar dhe të gjitha dokumentat e përdorura prej tij për veprimtarinë e tij ekonomike duhet të përmbajnë numrin e identifikimit tatimor.

Çertifikatat e Regjistrimit të Personit të Tatueshëm, duhet të ekspozohen në të gjitha adresat ku personi i tatueshëm ushtron veprimtarinë e tij. Këto çertifikata merren në momentin e fillimit të veprimtarisë dhe janë të vlefshme përgjithmonë.

2. Ç'regjistrimi

2.1 Detyrimi për të njoftuar ndryshimet

Personi i tatueshëm është i detyruar të njoftojë QKR si dhe organet tatimore për ndryshimet e pësuar. Njoftimi i ndryshimeve duhet të bëhet brenda 15 ditëve nga momenti kur ato ndodhin. Proçedura e njoftimit të ndryshimeve është e njëjtë me proçedurën e regjistrimit. Ka ndryshime që kërkojnë çregjistrim dhe të tjera që kërkojnë modifikim të regjistrimit.

2.1.1 Ndryshime që kërkojnë ç'regjistrim.

Çdonjëri nga ndryshimet e mëposhtme kërkon anullimin e regjistrimit ekzistues:

- a. Mbyllja e veprimtarisë ekonomike.
- b. Shitja e veprimtarisë ekonomike.
- c. Bashkimi ose shkrirja për të kryer një veprimtari ekonomike që më parë kryhej nga një person i tatueshëm.

d. Renia e qarkullimi nën kufirin minimal të regjistrimit në periudhën më të fundit prej 12 muajsh.

e. Heqja dorë nga e drejta për t'u regjistruar, kur kjo nuk është e detyrueshme.

2.1.2 Ndryshime që kërkojnë modifikime në regjistrim

Çdonjëri nga ndryshimet e mëposhtme kërkon modifikimin e regjistrimit ekzistues:

- Ndryshim në emrin ose emrin tregtar të biznesit, ose emrin dhe/ose adresën e njërit prej partnerëve.

- Ndryshim në emrat e pronarëve apo administratorëve.

- Ndryshim i emrit dhe/ose adresës në Shqipëri të përfaqësuesit fiskal për TVSH të emëruar nga një kompani jashtë vendit.

- Ndryshim në adresën e vendit kryesor, apo vendeve në të cilat kryhet biznesi.

- Ndryshim në veprimtarinë ekonomike kryesore.

- Ndryshim në numrin e llogarisë bankare.

NIPT-i ekzistues nuk ndryshon si pasojë e këtyre ndryshimeve, por çertifikata përditësohet me të dhënat e reja.

2.1.3 Kalimi në regjistrin pasiv

Organet tatimore kanë të drejtë të çregjistrojnë nga regjistri aktiv i regjistrimeve duke kaluar në pasiv çdo person të tatueshëm, kur provohet se ai për çfarëdo arsye në vitin e fundit fiskal nuk ka ushtruar veprimtari.

2.2 Mënyrat e çregjistrimit

2.2.1 Periudhat e çregjistrimit dhe data e hyrjes në fuqi të tij.

Kur personi i tatueshëm mbyll veprimtarinë e tij ekonomike, ai duhet të kërkojë të çregjistrohet jo më vonë se 15 ditë nga dita e fundit në të cilën ai ka bërë furnizime të tatueshme. Çregjistrimi hyn në fuqi nga dita e fundit e bërjes të furnizimeve të tatueshme.

Kur qarkullimi bie nën kufirin e regjistrimit gjatë periudhës më të fundit prej 12 muajsh, personi i tatueshëm mund të kërkojë të çregjistrohet në çdo kohë, por jo më përpara se një vit nga data në të cilin regjistrimi i tij ka hyrë në fuqi. Çregjistrimi hyn në fuqi në kohën kur personi i tatueshëm ka kërkuar të çregjistrohet.

Kur personi i tatueshëm heq dorë nga e drejta për t'u regjistruar, ai mund të kërkojë të çregjistrohet jo më përpara se 1 vit nga data e hyrjes në fuqi të regjistrimit.

Kur provohet se për çfarëdo arsye në vitin e fundit fiskal personi i tatueshëm nuk ka ushtruar veprimtari, organet tatimore, pas kryerjes së procedurave administrative të verifikimit të këtyre personave, kanë të drejtë të çregjistrojnë ato nga regjistri aktiv i regjistrimeve duke kaluar në pasiv.

2.2.2 Dispozita të tjera për çregjistrimin

Procedura e çregjistrimit është e njëjtë me procedurën e regjistrimit. Në çastin e çregjistrimit, personi i tatueshëm është i detyruar të paraqesë një deklaratë përfundimtare pagese sipas formularit të përcaktuar në pikën 10.1. Kjo deklaratë do të ketë të llogaritur TVSH mbi gjendjen e mallrave (stoqet) dhe mbi mallrat kapitale (pajisjet) në datën e çregjistrimit.

Personat e tatueshëm që çregjistrohen nga TVSH, sipas pikave d) dhe e) të paragrafit 2.1.1, të këtij udhëzimi dhe që vazhdojnë veprimtarinë e tyre ekonomike, trajtohen si persona të tatueshëm të taksës mbi biznesin e vogël dhe të tatimit të thjeshtuar mbi fitimin. Kjo kategori personash të tatueshëm nuk detyrohet të llogarisë TVSH mbi gjendjen e mallrave stok në datën e çregjistrimit nga TVSH.

Për çdo çregjistrim përfundimtar nga organet tatimore, do të ndiqen procedurat e përcaktuara në ligjin dhe udhëzimin "Për procedurat Tatimore në RSH". Edhe pas datës së çregjistrimit, personi i tatueshëm është përgjegjës për çdo detyrim të TVSH që rezulton për periudhën kur ai ishte i regjistruar, deri në momentin kur këto detyrime parashkruhen sipas nenit 46.2 të Ligjit "Për Procedurat Tatimore".

3. Vetëfurnizimet

Në mbështetje të pikës 5 të nenit 10, nëse një person i tatueshëm do të përdore për qëllime të veprimtarisë së tij ekonomike të tatueshme mallra të cilat i prodhon vetë, trajtohet sikur i furnizon (shet) këto mallra si pjesë të kësaj veprimtarie të tatueshme dhe sikur furnizohet (blen) me këto mallra për qëllimet e ushtrimit të veprimtarisë së tij ekonomike të tatueshme. Kushti i vetëfurnizimit është që mallrat e prodhuara nga tatimpaguesi të përdoren po nga ai për qëllime të furnizimeve të tatueshme (të ketë të drejtën e kreditimit). Në këtë rast personi i tatueshëm lëshon një faturë tatimore shitje për veten, që do të thotë që

është dhe shitës dhe blerës.

Shembull: nëse një person i tatueshëm prodhues mobiljesh, 10 tavolina dhe 10 karrike nga i gjithë prodhimi i tij i përdor për pajisjen e zyrave ku zhvillon veprimtarinë e tij ekonomike, kemi të bëjmë me një vetëfurnizim.

Vlera e tatueshme e furnizimit për vete është kostoja e prodhimit. Nëse mallrat që prodhohen nga veprimtaria ekonomike që ushtrohet, përdoren nga vetë prodhuesi por në funksion të ushtrimit të një veprimtarie ekonomike të përjashtuar, ose pjesërisht të përjashtuar sipas ligjit për TVSH (neni 33), personi i tatueshëm nuk ka të drejtën e kreditimit (ose e ka pjesërisht kur është rasti) të TVSH-se së paguar në blerjet e bëra.

Pika 5 e nenit 10 nuk zbatohet në rastin e shoqërive të ndërtimit, të cilat ndërtojnë për të shitur ose dhënë me qira, pavarësisht nga fakti se sipërmarrësi i punimeve dhe investitori janë i njëjti person i tatueshëm. Në këtë rast furnizimi i procesit të ndërtimit është i tatueshëm, sipas rregullave të përcaktuara në pikën 8.1.2, gërma a), më poshtë.

4. Transferimi i veprimtarisë ekonomike

Nëse një person i tatueshëm i kalon të gjithë veprimtarinë ose një pjesë të saj një personi tjetër, i cili është ose bëhet i tatueshëm në lidhje me veprimtarinë e kaluar, duke e vazhduar atë dhe ky transaksion plotëson njëkohësisht kushtin ekonomik dhe ligjor, kalimi konsiderohet transferim i veprimtarisë ekonomike dhe nuk është i tatueshëm.

Plotësimi i kushtit ekonomik kërkon që veprimtaria që transferohet të ketë autonomi ekonomike, pra të ketë mundësi të funksionojë si e pavarur tek marrësi. Autonomia ekonomike presupozon ekzistencën e të gjitha kushteve për realizimin e prodhimit, si ambientin, lëndët e para, makineritë, etj. Shitja vetëm e njëres prej tyre (lëndës së parë, makinerive ose ambienteve, etj) nuk konsiderohet transferim i veprimtarisë ekonomike, por vetëm një furnizim i zakonshëm mallrash, për të cilin aplikohet TVSH.

Plotësimi i kushtit ligjor kërkon që të bëhet në të gjitha rastet verifikimi i bilancit të personit që kalon veprimtarinë, të verifikohet sa dhe cilat asete të aktivitetit përdorshin për prodhimin e produktit dhe sa janë transferuar dhe po kështu në pasiv, sa të ardhura janë realizuar për shkak të këtij kalimi. Të njëjtat verifikime do të bëhen në bilancin e personit tek i cili kalon veprimtaria, sa asete kanë hyrë dhe çfarë veprimesh janë bërë në pasiv. Midis dy personave duhet të jetë përpiluar gjithashtu një kontratë transferimi e noterizuar, mbështetur në Kodin Civil.

Nëse personi i tatueshëm jep mallra të cilat janë pjesë e aseteve të veprimtarisë së tij ekonomike, p.sh. i shtet, i fal ose i përdor privatisht, ky është një furnizim i tatueshëm dhe mbi vlerën e tatueshme të këtyre furnizimeve llogaritet TVSH.

5. Momenti i Furnizimit.

Furnizimi quhet i kryer në momentin kur është e detyrueshme të lëshohet fatura. Personi që kryen një furnizim të tatueshëm, detyrohet të lëshojë faturë për atë furnizim në momentin kur lëvrohen mallrat ose kur ato bëhen të disponueshme, apo kur shërbimet janë kryer prej tij në lidhje me atë furnizim.

Në të gjitha rastet kur personi i tatueshëm, arkëton pagesën përpara se mallrat të lëvrohen apo të bëhen të disponueshme, apo shërbimet të jenë kryer ai është i detyruar të lëshojë një faturë në momentin që pagesa është arkëtuar prej tij. Kjo faturë do të regjistrohet menjëherë në librin e shitjes dhe do të pasqyrohet në FDP-në e po atij muaji në të cilin është bërë marrja e pagesës.

5.1 Transferimi i mallrave për shitje me këste.

Bazuar në nenin 13, pika 7 të ligjit, kur mallrat transferohen në bazë të një kontrate, e cila parashikon marrjen me qera ose shitjen me këste, pavarësisht nga momenti i kalimit të pronësisë, detyrimi për TVSH-në lind mbi vlerën e plotë të mallit. Ndërsa përsa i takon deklarimit dhe pagesës për çdo periudhë tatimore, TVSH llogaritet mbi pagesat e vlerës së kësteve për mallin e vënë në dispozicion të përdoruesit. Operacione të kësaj natyre janë ato që kanë të bëjnë me transferimin e mallrave në bazë të një kontrate qeraje financiare (leasing). Për çdo rast qiradhënësi përpilon një faturë tatimore me TVSH për çdo këst të përcaktuar në kontratën përkatëse të leasing si më poshtë:

a) Kur qiradhënësi është person i tatueshëm jo bankë ose institucion financiar.

Furnizuesi që i jep mallin qiradhënësit, lëshon për të faturë tatimore me vlerë të tatueshme aq sa është çmimi i plotë, duke zbatuar mbi këtë vlerë TVSH 20%.

Qiradhënësi e regjistron faturën e lëshuar nga furnizuesi në librin e blerjeve dhe krediton TVSH-në e zbatuar në të. Kur qiradhënësi i dorëzon mallin qiramarrësit, për çdo këst të qerasë financiare (zakonisht muaj), ai do të lëshojë për të faturë tatimore me vlerë të tatueshme aq sa është vlera e plotë e këstit (pa përfshirë interesin) muaj, duke zbatuar mbi të TVSH 20%. Këto fatura regjistrohen nga qiradhënësi në librin e shitjes dhe deklarohen si shitje të tatueshme, sipas periudhave tatimore që i takojnë.

Qiramarrësi, kur është person i tatueshëm (i regjistruar si tatimpagues i TVSH) ka të drejtën e

kreditimit të këtyre faturave, brenda përcaktimeve të nenit 33 të ligjit të TVSH. Pra lejohet kreditimi për ato lloje mallrash që i shërbejnë veprimtarisë së tij të tatueshme dhe nuk kufizohen nga neni i mësipërm.

Në fund të periudhës së kontratës, nëse qiramarrësi do të ushtrojë mundësinë e blerjes së mallit të përcaktuar në të, qiradhënësi lëshon për të një faturë përfundimtare me vlerë të tatueshme të caktuar në kontratë, regjistrimi i së cilës bëhet njëjloj si i faturave pjesore të lëshuara gjatë gjithë periudhës së zgjatjes së kontratës.

E njëjta procedurë si më sipër kryhet në rastin kur qiradhënësi e prodhon vetë mallin, me ndryshimin që përjashtohet nga skema roli i furnizuesit.

b) Kur qiradhënësi është një bankë ose institucion financiar që kryen edhe aktivitetin e qirasë financiare.

Personat që ushtrojnë veprimtari në fushën bankare, që të mund të kryejnë veprimtarinë e qirasë financiare, duhet të kenë përfshirë këtë aktivitet në liçensën ose lejen përkatëse. Sipas nenit 21 të ligjit të TVSH-së, shërbimet financiare të përcaktuara në këtë nen dhe që kryhen nga banka janë të përjashtuara nga TVSH.

Ndërkohë që aktiviteti i qirasë financiare është i tatueshëm. Pra banka kryen njëkohësisht operacione të tatueshme dhe operacione të përjashtuara nga TVSH. Edhe në këtë rast krijohen marrëdhënie midis furnizuesit, bankës në rolin e qiradhënësit, si dhe qiramarrësit.

Furnizuesi që i shet mallin bankës (qiradhënësjë), lëshon për të faturë tatimore me vlerë të tatueshme aq sa është çmimi i plotë duke zbatuar mbi këtë vlerë TVSH prej 20%.

Banka e regjistron këtë faturë në librin e blerjeve. Meqënëse aktiviteti i qirasë financiare është i tatueshëm dhe furnizimi i marrë i shërben vetëm këtij aktiviteti, atëherë banka ka të drejtën e kreditimit të TVSH-se zbatuar në këtë furnizim. Në çastin kur banka i dorëzon mallin qiramarrësit, për çdo muaj ajo do të lëshojë për të faturë tatimore me vlerë të tatueshme aq sa është vlera e plotë e këstit (pa përfshirë interesi) mujor, duke zbatuar 20 % TVSH. Këto fatura regjistrohen nga banka në librin e shitjes dhe deklarohen si shitje të tatueshme, sipas periudhave tatimore që i takojnë.

Në fund të periudhës së kontratës, nëse qiramarrësi do të ushtrojë mundësinë e blerjes së mallit të përcaktuar në të, banka lëshon për të një faturë përfundimtare me vlerë të tatueshme të caktuar në kontratë, regjistrimi i së cilës bëhet njëjloj si i faturave pjesore të lëshuara gjatë gjithë periudhës së zgjatjes së kontratës.

Në të njëjtën kohë, banka kryen blerje të tjera, të ngarkuara me TVSH, të cilat i shërbejnë edhe aktivitetit të përjashtuar (shërbime financiare) edhe aktivitetit të tatueshëm, përfshirë qeranë financiare. Për këtë kategori shpenzimesh, bazuar në nenin 33 të ligjit të TVSH, zbatohet kreditimi i pjesshëm i TVSH. Pra banka krediton TVSH e lidhur me këto shpenzime deri në masën që ato i shërbejnë aktivitetit të saj të tatueshëm.

6.VENDI I FURNIZIMIT TE SHERBIMEVE

Përcaktimi i vendit të furnizimit të shërbimeve, ka rëndësi për faktin që ai ka inpakt në aplikimin e TVSH në raportet tregtare ndërkombëtare.

Për të analizuar vendin e kryerjes së shërbimeve analiza bëhet e vecantë rast pas rasti.

Rregullat mbi përcaktimin e vendit për furnizimin e shërbimeve janë të përcaktuara në nenin 15 të ligjit të TVSH në paragrafët 1-5.

Paragrafi 1 përcakton një vend bazë dhe në parim sipas tij, vendi është atje ku shërbimet jepen, pra ku ndodhin realisht, kryhen nga furnizuesit.

Ky rregull mund të përdoret atëherë kur në paragrafet 2 deri 5 nuk është e rregulluar asgjë e vecante.

Per kete aresye, per përcaktimin e vendit për një furnizim shërbimi duhen kontrolluar fillimisht paragrafet 2 deri 5. Vetëm nëqoftëse këto përcaktime nuk mund të përdoren, atëherë zbatohet përcaktimi i vendit sipas paragrafit 1.

6.1 Shërbime të lidhura me pasurinë e paluajtshme.

Në nenin 15, pika 2 të ligjit, është përcaktuar se furnizimi i shërbimeve në lidhje me pasurinë e paluajtshme, kryhet atje ku gjendet pasuria e paluajtshme.

Shërbime të një natyre të tillë janë p.sh:

- projektimet,
- punimet e ndërtimit, pajisjes, rikonstruksionit e mirëmbajtjes,
- supervizime, ekspertiza të lidhura me pasuritë e paluajtshme,
- dhënie me qira,
- shërbime të agjencive imobiliare,
- etj.

Kryerja e shërbimeve të tilla ndodh në Shqipëri, që është edhe vendi i furnizimit, përderisa pasuria e paluajtshme(ndërtesa) mbi të cilat shërbimi kryhet, ndodhet në Shqipëri.

6.2.Furnizimi i shërbimeve nga jashtë vendit.

Në nenin 15, pika 5, e ligjit të TVSH, jepet përcaktimi lidhur me vendin e kryerjes së shërbimeve të furnizuara nga një person që nuk ka vend të veprimtarisë ekonomike në Shqipëri, ose në rastin e individit, vendi i zakonshëm i rezidencës së të cilit është jashtë Shqipërisë, për një person që kryen veprimtari ekonomike(i regjistruar) në Shqipëri. Personi në Shqipëri, të cilit i janë furnizuar shërbimet, konsiderohet sikur ta ketë bërë furnizimin në Shqipëri si pjesë të veprimtarisë së tij ekonomike. Perfituesi shqiptar i shërbimit duhet trajtuar pastaj në mënyrë të tillë sikur të kishte sjellë shërbimin ai:

- në Shqipëri dhe
- në kuadrin e veprimtarisë së tij.

Me anë të këtij përcaktimi bëhet e mundur që të përcaktohet si vend i kryerjes së shërbimit ai i konsumit të tij, duke taksuar përfituesin e tij në Shqipëri.

Për këto raste dokumentimi i furnizimit bëhet me me anë të skemës së autofaturimit (reverse-charge).

Shembull.

X-i, person i regjistruar në Austri konsulton personin e tatueshëm Z, person i tatueshëm në Shqipëri, mbi kushtet e tregut të furnizimit të bimëve mjekësore shqiptare në Austri. X nuk ka vend të veprimtarisë ekonomike në Shqipëri. Pagesa e shërbimit të kryer është 100.000 lekë.

Personi X në Austri kryen një furnizim shërbimi nga Austria për përfituesin Z në Shqipëri. Bazuar në pikën 5 të nenit 15, shërbimi tatohet në vendin e konsumit, pra të përfituesit, në Shqipëri. Personi Z trajtohet në mënyrë të tillë sikur ai ka furnizuar shërbimin e përfituar. Ai lëshon një faturë tatimore për veten e tij me vlerë të tatueshme 100.000 lekë dhe TVSH 20.000 lekë(shkallë tatimore 20%). Kjo faturë regjistrohet njëkohësisht në librin e blerjes dhe atë të shitjes.

Shembull.

Studio e projektimit “ABC” jorezidente në Shqipëri, është e regjistruar në shtetin X. Ajo realizon projektin e një hoteli që do të ndërtohet në Tiranë, pra në Shqipëri. Projekti realizohet prej saj në shtetin X, ku është edhe vendndodhja e studios.

Vlera e pagesës që do të përfitojë kjo studio për projektin e kryer është 2 milionë lekë, e cila do t’i paguhet nga investitori i këtij hoteli në Shqipëri.

Kryerja e projektit nga studio “ABC” konsiderohet furnizim shërbimi. Ky shërbim është i lidhur me pasurinë e paluajtshme(hotel në rastin konkret) dhe si i tillë, bazuar në nenin 15, pika 2 të ligjit të TVSH-së, vendi i furnizimit të tij është në Shqipëri.

Studio “ABC” është e detyruar që duke u regjistruar për qëllime të TVSH-së në Shqipëri(me anë të një përfaqësuesi tatimor) të llogarisë TVSH me shkallë tatimore 20% mbi vlerën e pagesës së përfituar. Vlera e tatueshme mbi të cilën bëhet taksimi është 2 milionë lekë dhe TVSH e llogaritur mbi të është 400 mijë lekë.

7. Furnizimi kundrejt pagesës

7.1 Përdorimi privat i mallrave

Kur mallrat që i përkasin veprimtarisë ekonomike të një personi të tatueshëm përdoren privatisht jashtë kësaj veprimtarie, furnizimi është i tatueshëm sipas nenit 18.2 të ligjit mbi TVSH-ne. Ky furnizim përfshin mallrat të cilat janë prodhuar vetë dhe mallrat nga inventari ose nga aktivet e veprimtarisë ekonomike të personit të tatueshëm. Përdorimi privat përfshin përdorimin personal nga personi i tatueshëm të aktiveve të veprimtarisë së tij ekonomike. Ai gjithashtu përfshin edhe përdorimin nga persona të tjerë të tillë si një i punësuar, i afërt, një mik, etj. të personit të tatueshëm.

Vlera e tatueshme në këto raste përcaktohet sipas Nenit 27 të ligjit mbi TVSH-ne, paragrafi i dytë. Konsiderohet si përdorim privat në çastin e çregjistrimit, inventari gjendje i aseteve për të cilat është paguar TVSH në blerje. Në këtë çast, personi i tatueshëm është i detyruar të paraqesë një Formular Deklarimi dhe Pagesë përfundimtare sipas formularit të përcaktuar në pikën 10.1 të këtij udhëzimi. Kjo deklaratë do të ketë të llogaritur TVSH mbi gjendjen e mallrave (stoqet) në datën e çregjistrimit të vlerësuar sipas vlerës së tregut dhe mallrat kapitale gjendje të vlerësuar sipas paragrafit 15.1.4 të këtij Udhëzimi.

7.2 Furnizimet kundrejt pagesës së reduktuar

Trajtohen si furnizime kundrejt pagesës (të tatueshme), të gjitha rastet kur mallrat që i janë furnizuar një personi të tatueshëm për qëllimet e veprimtarisë së tij ekonomike, furnizohen prej tij ose ju jepen për përdorim personave të tjerë kundrejt pagesës së reduktuar, përveç rasteve kur mallrat janë furnizuar apo përdorur vetëm si mostra, artikuj publicitare(me vlera të vogla për njësi dhe që publikojnë një logo a emër të personit të tatueshëm) apo promocionale furnizuar pa pagesë. Në kuptim të këtij ligji,

mostër konsiderohet ai furnizim malli pa pagesë në atë formë që nuk është e përshtatshme për rishitje.

Furnizime kundrejt pagesës së reduktuar quhen rastet kur, furnizuesi nuk arkëton pagesën(dhuratat), ose pagesa është dukshëm më e vogël se ç'duhej të ishte nëse qëllimi i furnizuesit ka qënë fitimi për këtë dhe furnizime të ngjashme. Mallrat dhe shërbimet e furnizuara në rrethanat e mësipërme janë të tatueshme dhe vlera e tatueshme e tyre është pagesa totale që duhet të ishte e pagueshme në bazë të çmimit të shitjes në lidhje me atë furnizim.

7.3 Dhënia në përdorim pa pagesë e aktiveve të veprimtarisë.

Në rastet kur një furnizues mallrash i jep klientit të tij në përdorim, pa pagesë, aktive të qëndrueshme të trupëzuara, pjesë e veprimtarisë së tij, me qëllim shpërndarjen e mallrave që ai furnizon (frigoriferë, banakë frigoriferikë dhe të tjera të kësaj natyre) trajtimi i TVSH-së do të jetë si më poshtë:

- Në rast se klienti, të cilit i është dhënë në përdorim aktivi nga furnizuesi i tij, paguan të njëjtin cmim si edhe një klient i cili thjesht blen mallra pa marrë në përdorim aktive të kësaj natyre, atëhere nuk llogaritet TVSH mbi dhënien në përdorim të aktiveve.

- Në rast se klienti të cilit i është dhënë aktivi nga furnizuesi i tij, paguan një vlerë më të madhe për mallrat e furnizuara nga ky i fundit se një klient i cili thjesht blen mallra, atëhere llogaritet TVSH, me shkallë tatimore 20%, mbi diferencën e cmimit. Kjo diferencë konsiderohet si vlerë e dhënies në përdorim. Ky parim zbatohet vetëm aty ku nuk ka detyrim për blerësin për të bërë një pagesë në para ose në natyrë, për përdorimin e aktivitetit. Si kusht për këtë trajtim nevojitet :

- Midis furnizuesit (pronar i aktivitetit) dhe klientit, të ekzistojë një kontratë e lidhur sipas së cilës furnizuesi kryen furnizime të vazhdueshme të atij malli, i cili ruhet në këto aktive. Në të njëjtën kontratë sqarohet që dhënia në përdorim e këtyre aktiveve bëhet pa pagesë.

- Zbatimi në praktikë i kësaj kontrate, pra furnizimet e vazhdueshme të furnizuesit (pronar i aktivitetit) për klientin të jenë konkretizuar me dokumenta justifikuese.

- Furnizuesi i paraqet keto aktive në dokumentat e tij të kontabilitetit kundrejt të gjitha rregullave, si pronë të tij.

Trajtimi i mësipërm është i vlefshëm vetëm në rastet kur nuk ka detyrim për klientin (blerësin) për të bërë një pagesë në vlerë ose natyrë për llogari të furnizuesit, për marrjen në përdorim të aktivitetit.

Nëse dhënia në përdorim e aktiveve bëhet kundrejt pagesës, atëhere kemi të bëjmë me furnizim të tatueshëm dhe mbi transaksionin zbatohet TVSH me shkallë tatimore 20%.

8. Furnizimet e tatueshme dhe ato të përjashtuara.

Ligji "Për Tatimin mbi Vlerën e Shtuar", zbatohet mbi çdo furnizim mallrash e shërbimesh që kryhet nga çdo person i tatueshëm, pavarësisht nga forma juridike e organizimit të tij dhe pavarësisht nga lloji i veprimtarisë ekonomike që ai kryen. Në të njëjtën kohë, nenet 20, 21,22,23,24,25,25/1,25/2,25/3,25/5,25/6,25/7 dhe 26/1 të Ligjit, parashikojnë edhe përjashtimet nga ky tatim.

8.1 Toka dhe ndërtesat.

- Furnizimi i tokës dhe truallit dhe dhënia me qira e tyre është furnizim i përjashtuar, përveç rasteve kur toka përdoret për parkimin e mjeteve të transportit dhe mjeteve të tjera lëvizëse.

- Parkimi i mjeteve të transportit dhe pajisjeve të tjera lëvizëse, është i tatueshëm me TVSH.

- Furnizimi i ndërtesave është një furnizim i përjashtuar.

- Dhënia me qira e ndërtesave është furnizim i përjashtuar, përveç rasteve:

- a) të dhënies me qira për një periudhë jo më shumë se dy muaj;

- b) të strehimit në hotele ose vende pushimi.

- Furnizimi i shërbimeve të ndërtimit, pra kryerja e procesit të ndërtimit si dhe të mirëmbajtjes janë furnizime të tatueshme.

Tokë për qëllime të këtij ligji do të thote çdo zonë e papunuar, papërpunuar, pazhvilluar e tokës, që nuk përmban ndonjë ndërtim, përveç mureve të thjeshta ndarëse ose gardhe që përcaktojnë kufijtë ndarës të tokës.

Ndërtesë do të thotë çdo ndërtim i një ndërtese të fiksuar në tokë, ose pjesë e asaj ndërtese (e tillë si dhomë ose apartament), dhe që përfshin tokën mbi të cilën ajo qëndron plus tokën rrethuese që bën pjesë në shitje, por nuk përfshin artikuj të tillë si rulotat dhe trajlerat.

Ndërtimi përcaktohet si çdo operacion që ka për rezultat përfundimin tërësor ose pjesor të një ndërtese të re ose substancialisht të ndryshuar, muri, rruga ose themeli. Ndërtime konsiderohen:

a) Punët për konstruksionin e ndërtesave dhe të objekteve të tjera, ku futen :

- punët e ndërtimit (muraturë, armaturë, suvatime, etj.);

- punët publike (ndërtim e mirëmbajtje rrugësh, etj.);

- punët për rregullimin e parqeve që lidhen me operacione të tilla që zgjasin afatin e shfrytëzimit);

- punët për rregullimin e teritoreve që kërkojnë modifikime të relievit;
- punët e rjetit ngrohës dhe të konstruksioneve metalike;
- punët për shkatërrimin e pasurive të patundshme.

b) Punët për pajisjen e ndërtesave dhe të objekteve të tjera, ku futen:

- punët për pajisjen e ndërtesave, pajisje të cilat inkorporohen mënyrë definitive në ndërtesë, duke u transformuar kështu për shkak të destinacionit të tyre në pasuri të patundshme (instalimet elektrike, ato sanitare, të ngrohjes, etj.).

- Instalimet e objekteve ose të aparateve të lëvizshme, të cilat me vendosjen e tyre ruajnë karakter të lëvizshëm, nuk konsiderohen punë ndërtimi por shitje materiale pasojë e kryerjes së një shërbimi.

c) Punët për riparimin e pasurive të patundshme dhe të instalimeve me karakter të patundshëm.

Këtu bëhet fjalë për punë që bëhen të nevojshme për shkak të degradimit ose prishjes së ndërtesave (pasuri të patundshme) si lyerja e fasadave, ribërja e një instalimi elektrik apo sanitar, etj.

Mirëmbajtja përcaktohet si çdo operacion i kryer mbi tokë ose ndërtesa për të parandaluar degradimin ose dëmtimin dhe për t'i mbajtur tokën dhe ndërtësat me pamje të mirë dhe rregull funksionimi, duke përfshirë pastrimin.

8.1.1. Vlera minimale e tatueshme e ndërtimit të banesave.

Në bazë të nenit 27/1 të ligjit, vlera minimale e tatueshme në procesin e ndërtimit të banesave, bazohet në cmimin minimal fiskal dhe sipërfaqen e ndërtimit.

Çmimi orientues minimal fiskal, për procesin e ndërtimit të banesave, përcaktohet me Vendim të Keshillit të Ministrave, pas këshillimit me Shoqatën e Ndërtuesve të Shqipërisë.

8.1.2. Mënyra e zbatimit të TVSH në ndërtim.

TVSH në ndërtim aplikohet:

a) Kur shoqëritë e ndërtimit ndërtojnë për të shitur apo për të dhënë me qera, TVSH llogaritet dhe paguhet çdo muaj mbi vlerën e situacionit mujor të punimeve. Bashkëngjitur me çdo situacion mujor do të jetë detyrimisht fatura tatimore me numër serial. Vlera e situacionit mujor do të jetë vlera e tatueshme mbi të cilën do të llogaritet TVSH-ja në masën 20%. Personi i tatueshëm është i detyruar të llogarisë TVSH-në çdo muaj. Vlera totale e këtij situacioni mujor regjistrohet në librin e shitjeve.

b) Kur shoqëritë e ndërtimit të licencuara profesionalisht, do të ndërtojnë objekte për qëllim përdorimi në funksion të aktivitetit të tyre të tatueshëm (jo për t'i shitur a dhënë me qira), kemi të bëjmë me vetëfurnizim të ndërtesave. Për çdo muaj, shoqëria ndërtuese perpilon situacionin e punimeve të kryera. Bashkëngjitur me çdo situacion mujor, do të jetë detyrimisht fatura tatimore. Personi i tatueshëm është i detyruar të llogarisë TVSH-në çdo muaj kalendarik. Fatura tatimore e përpiluar si më sipër, regjistrohet njëkohësisht në librin e blerjeve dhe të shitjeve të shoqërisë.

Lejohet kreditimi i TVSH-se së paguar në blerjet e bëra për këtë qëllim. Kreditimi lejohet i plotë për rastet kur personi i tatueshëm kryen aktivitet ekonomik plotësisht të tatueshëm, si dhe i pjesshëm kur kryen aktivitet pjesërisht të tatueshëm. Është kusht që ndërtesat e kësaj natyre duhet të jenë të destinuara për kryerjen e aktiviteteve të tatueshme nga vetë shoqëria. Gjithashtu ndërtesat duhet të jenë të një tipi të tillë, që natyra dhe qëllimi i përdorimit të tyre të shpallen dhe aprovohen në lejen e ndërtimit të dhënë nga organet e qeverisjes vendore.

c) Kur një shoqëri ndërtimi e licencuar si e tillë ndërton shtëpi banimi për vete, llogarit dhe paguan TVSH-në, sipas nenit 18.2 të ligjit mbi TVSH-në.

Nëse merret paradhënie për punimet që do të kryhen, atëherë personi i tatueshëm që merr paradhënien detyrohet të lëshojë faturë në momentin e marrjes së saj dhe këtë faturë ta regjistrojë në librin e shitjes së periudhës tatimore në të cilën është marrë paradhënia.

8.2 Shërbimet financiare

Shërbimet financiare të përcaktuara në nenin 21 të Ligjit "Për Tatimin mbi Vlerën e Shtuar", janë furnizime të përjashtuara nga TVSH. Por nëqoftëse personi i tatueshëm kryen shërbime për mbikqyrje, transaksione që lidhen me artikujt e përdorur për koleksione apo veprime që lidhen me mbledhjen e borxhit, ai kryen furnizime të tatueshme.

Furnizime të tatueshme janë gjithashtu edhe sigurimi i jojetës, me përjashtim të sigurimit të jetës. Furnizime të jojetës janë të gjitha llojet e sigurimit të pasurisë, sigurimi i përgjegjësisë civile, të gjitha llojet e sigurimit të mjeteve motorike si dhe të gjitha llojet e tjera të sigurimeve të jojetës.

Tatimi mbi Vlerën e Shtuar për të gjitha rastet e mësipërme do të llogaritet në masën 20 përqind të primit të sigurimit dhe së bashku me primin do të jetë i pagueshëm nga blerësi.

Sigurimi i përgjegjësisë ndaj palëve të treta për mjetet motorike jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë (kartoni jeshil) si dhe sigurimi i shëndetit për shtetasit në udhëtim jashtë territorit të Republikës

së Shqipërisë, do të trajtohen me TVSH në masën 0 %.Furnizime të tatueshme janë gjithashtu edhe sigurimet e pronës. Në këtë rast, në vlerën totale të primit të sigurimit do të përfshihet edhe TVSH.

8.3 Banka e Shqipërisë

Në bazë të nenit 22 të Ligjit, furnizimi i arit, nga Banka e Shqipërisë dhe bankat e nivelit të dytë, si dhe i bankënotave dhe i monedhave nga Banka e Shqipërisë është furnizim i përjashtuar.

Por, në rastet kur Banka e Shqipërisë kryen veprimtari të tjera ekonomike të tilla si bërja e shtypshkrimeve të ndryshme, furnizimi i monedhave për qëllime numizmatike, etj, ajo bën furnizime të tatueshme dhe duhet të regjistrohet e të paguajë TVSH. Furnizimi i shtypshkrimeve të pullave fiskale nga Shtypshkronja e Bankës së Shqipërisë, për Ministrinë e Financave, konsiderohet furnizim i përjashtuar nga TVSH.

8.4 Shërbimet postare

Furnizimi i pullave të postës për përdorim për shërbime postare, furnizimi i pullave fiskale dhe i të gjithë pullave të tjera të ngjashme përjashtohen nga TVSH. Por nëqoftëse posta bën importe apo kryen edhe shërbime të tjera postare, dhe qarkullimi vjetor kalendarik i saj është më i madh se 8 milionë leke, ajo duhet të regjistrohet dhe të paguajë TVSH.

8.5 Organizatat jofitimprurëse.

Për qëllimet e tatimit mbi vlerën e shtuar, organizatë jofitimprurëse është çdo shoqëri, institucion, shoqate apo organizate, që themelohet dhe ushtron veprimtarinë e saj në përputhje me Ligjin Nr.8788, datë 07.05.2001 "Për Organizatat jo Fitimprurëse" dhe që nuk është krijuar për përfitime ose të ardhura të antarëve të saj dhe rregullat e së cilës nuk lejojnë shpërndarje fitimesh apo pronash për antarët e saj.

Në bazë të nenit 24 të Ligjit, furnizimet e bëra nga organizatat jofitimprurëse kundrejt pagesës së reduktuar, që do të thotë se këto organizata duhet t'i kryejnë vetë këto furnizime dhe këto furnizime të jenë bërë kundrejt pagesës së reduktuar sipas kushteve që përcakton neni 18 i ligjit, janë furnizime të përjashtuara nëse janë furnizim shërbimesh nga organizata fetare a filozofike me qëllim mirëqënien shpirtërore.

Furnizime kundrejt pagesës së reduktuar kemi ne ato raste kur këto organizata nuk arketojnë pagesë ose, pagesa që ato arketojnë është dukshëm më e vogël se ç'duhet të ishte nëse qëllimi i tyre do të ishte fitimi, sipas Nenit 18, paragrafi 4 te ligjit mbi TVSH-ne.

Përkundrazi, kur këto organizata i bëjnë furnizimet e mësipërme kundrejt pagesës së plotë, ato bëjnë furnizime të tatueshme. Nëse një organizatë jofitimprurëse kryen veprimtari të tjera, të ndryshme nga ato të përmendura më sipër, ajo kryen veprimtari të tatueshme, pavarësisht nëse pagesa është e reduktuar apo e plotë. Në këtë rast, nëqoftëse volumi i qarkullimit është më i madh se 8 milionë lekë, ajo është e detyruar të regjistrohet dhe të paguajë TVSH.

Në bazë të paragrafit të dytë të nenit 4 të Dekretit të Presidentit, Nr.1510, datë 28.06.1996 "Për disa ndryshime në Ligjin për Tatimin mbi Vlerën e Shtuar", mallrat e importuara kundrejt pagesës së reduktuar si ndihmë humanitare nga organizatat bamirese humanitare, institucionet e kultit, entet publike, si dhe institucionet shtetërore buxhetore me qëllim kryerjen e shërbimeve të përcaktuara në nenin 24 të Ligjit, nuk ngarkohen me TVSH.

8.6 Diplomatët dhe organizatat ndërkombëtare.

Në bazë të nenit 25, përjashtohen nga TVSH furnizimet që bëhen për misionet diplomatike e personelin e tyre, mbi bazën e reciprocitetit dhe për organizatat ndërkombëtare e personelin e tyre mbi bazën e marrëveshjeve ndërkombëtare dhe NATO-n.

Në mbështetje të këtij neni, importimi i mallrave për misionet diplomatike dhe personelin e tyre është i përjashtuar nga TVSH. I përjashtuar nga TVSH është gjithashtu edhe importimi i mallrave për organizatat ndërkombëtare të njohura si të tilla nga shteti shqiptar dhe NATO. Përjashtimi për organizatat ndërkombëtare jepet sipas kushteve të vendosura prej konventave ndërkombëtare që themelojnë këto organizata.

Megjithatë, edhe pse janë të përjashtuara, si misionet diplomatike ashtu dhe organizatat ndërkombëtare dhe NATO, meqenëse bëjnë importe janë të detyruara të regjistrohen për TVSH dhe të pajisen me Çertifikatën e Numurit të Identifikimit.

Për blerjet brenda vendit, misionet diplomatike, organizatat ndërkombëtare dhe personeli i tyre, do të paguajnë TVSH në momentin e blerjes. Por, për TVSH e paguar në blerje ato do të rimbursohen me kusht që, çdo faturë blerjeje të jetë me e madhe se 10.000 lekë. E drejta e rimbursimit për ambasadat do të jepet në bazë të parimit të reciprocitetit. Kjo do të thotë që, do t'u rimbursohet TVSH e paguar në blerje vetëm misioneve diplomatike dhe personelit të tyre, shtetet e të cilave rimbursojnë TVSH për Ambasadën Shqiptare dhe personelin e saj. Me procedurat e rimbursimit të TVSH së paguar, do të merret Drejtoria e Protokollit në Ministrinë e Punëve të Jashtme, e cila është përgjegjëse edhe për zbatimin e parimit të

reciprocitetit. Kjo drejtori do ti pajisë misionet diplomatike, organizatat ndërkombëtare, e personelin e tyre me formularin "Kërkesë për Rimbursim" e cila është në formularin bashkëngjitur këtij udhezimi. Çdo mision diplomatik, organizatë ndërkombëtare për blerjet e bëra nga vetë ato ose nga personeli i tyre do të dërgojë në drejtorinë e mësipërme dy kopje të formularit "kërkesë për rimbursim" (të firmosur e të vulosur nga titullari i ambasadës apo i organizatës ndërkombëtare) të cilave u bashkëngjisin edhe faturat origjinale të blerjes. Drejtoria e Protokollit në Ministrinë e Jashtme, kopjen origjinale të formularit "kërkesë për rimbursim" dhe faturat origjinale të blerjes e dërgon në degen e tatimeve. Dega e tatimeve është e detyruar që brenda 1 muaji nga data e paraqitjes së dokumentacionit të mësipërm nga ana e Drejtorisë së Protokollit të Ministrisë së Punëve të Jashtme, të bëjë rimbursimin e TVSH së paguar në faturat përkatëse. Brenda këtij afati, dega e tatimeve verifikon direkt në vend tek shitësi, faturën e lëshuar nga ai për misionin diplomatic apo organizatën ndërkombëtare, regjistrimin e saj në librin e shitjeve, pasqyrimin e të dhënave në deklaratën e pagesës së TVSH për muajin përkatës dhe derdhjen në fakt të TVSH së mbledhur nga subjektet e mësipërme. Pas verifikimit dhe miratimit të Kërkesave për rimbursim, dega e tatimeve lëshon një Urdhër Rimbursimi për degen perkatese të bankes. Urdhër Rimbursimi lëshohet për të gjithë shumën e TVSH që do të rimbursohet në bazë të kërkesave të paraqitura nga Drejtoria e Protokollit në Ministrinë e Punëve të Jashtme. Dega perkatese e bankes në bazë të Urdhërimit të Rimbursimit, paguan Drejtorinë e Financës dhe të Kontrollit në Ministrinë e Punëve të Jashtme për të gjithë shumën e rimbursimeve, dhe kjo e fundit shpërndan rimbursimet sipas çdo kërkesë.

Përsa i përket blerjeve që personeli i NATO dhe bazat e saj brenda territorit të Shqipërisë, bëjnë brenda vendit, ato nuk do të paguajnë TVSH në pikën e blerjes. Për këtë në pikën e blerjes përfaqësuesi i NATO-s, është i detyruar t'i dorëzojë shitësit një Çertifikatë Lëvrimit, sipas modelit bashkëngjitur, mbi bazën e të cilës shitësi harton faturën tatimore me TVSH 0%. Në fund të faturës, shitësi bën shënimin "ky përjashtim nga TVSH bazohet në Çertifikatën e Lëvrimit Nr.....datë....." Zyra e autorizuar për lëshimin e Çertifikatës së Lëvrimit, pranë Komandës së NATO-s në Shqipëri, çdo muaj, brenda datës 10 dërgon në degët e tatimeve ku janë bërë blerjet pa TVSH, një listë përmbledhëse së bashku me kopjet e Çertifikatave të Lëvrimit të lëshuara për blerjet e realizuara në muajin paraardhës, që do të shërbejë për kryqëzimin dhe verifikimin e faturave tatimore të lëshuara me TVSH 0%.

8.7 Operacionet hidrokarbure

Janë të përjashtuara nga TVSH:

- Furnizimi i shërbimeve që kryhen nga kontraktorët dhe nënkontraktorët e tyre, të vërtetuar si të tillë nga Agjensia Kombëtare e Hidrokarbureve, lidhur me realizimin e fazave të kërkimit dhe të zhvillimit të operacioneve hidrokarbure.

- Furnizimi i mallrave që bëjnë kontraktorët për njëri-tjetrin ose nënkontraktorët për kontraktorët e tyre, të importuara sipas nenit 26/1 të këtij ligji.

"Operacionet hidrokarbure", për efekt të këtij paragrafi, ka të njëjtin kuptim si në ligjin nr.7746, datë 28.07.1993 "Për hidrokarburet".

Kontraktorët dhe nënkontraktorët që përfitojnë nga përjashtimet e mësipërme janë ato tatimpagues të TVSH, që kryejnë në emër të tyre vetëm furnizimet specifike të shërbimeve të përmendura në përcaktimet "Kërkim" dhe "Zhvillim", të Ligjit nr 7746 dt 28.07.1993 "Për Hidrokarburet".

"Kërkim" do të thotë kërkimi për hidrokarbure me mjete gjeologjike, gjeofizike e të tjera, dhe përfshin shpimin e puseve të kërkimit dhe vlerësimit.

"Zhvillim" do të thotë ndërtimi dhe instalimi i pajisjeve për prodhimin e Hidrokarbureve dhe shpimi i puseve të shfrytëzimit.

Në kuptim të këtij paragrafi, do të trajtohen si furnizime të përjashtuara nga TVSH, furnizimet e shërbimeve të ndërtimit që kryhen nga kontraktore e nënkontraktorë të panjohur nga AKH kur këto punime të ndërtimit konsiderohen nga AKH si të domosdoshme për realizimin e fazave të kërkim zhvillimit. Nuk e përfitojnë këtë përjashtim nënkontraktorët që furnizojnë shërbime që nuk lidhen në mënyrë të drejtpërdrejtë me fazat e kërkimit dhe të zhvillimit, si shërbime interneti, telefonike, akomodimi, etj.

8.8 Barnat mjekësore

Furnizimi i barnave mjekësore dhe i ambalazheve e materialeve që përdoren për prodhimin dhe konfeksionimin e tyre, janë furnizime të përjashtuara.

8.9 Furnizimi i arit të përpunuar.

Në vlerën e tatueshme të arit të përpunuar, të importuar dhe, arin e përpunuar, të furnizuar brenda vendit, nuk përfshihet vlera e arit të përdorur si lëndë e parë.

Njëkohësisht, në vlerën e tatueshme të një importi apo furnizimit brenda vendit, përfshihen përbërës materialë të tillë si, argjend, gurë të çmuar, lëndë plastike, vlera e punës së gjallë, firo të

përpunimit, etj.

Lënda e parë ar e përdorur për prodhimin e bizhuterive, matet dhe konvertohet në ar me përmbajtjen më të lartë të arit të pastër në të 999,9%, ose ar 24 karat. Një lëndë e tillë me përmbajtje të arit kimikisht të pastër është e kuotuar në bursë, ku edhe përcaktohet çmimi i saj.

Në kushtet e përpunimit, lidhja ar i përdorur si lëndë e parë me metale të tjera krijon kategori të ndryshme ari që dallojnë nga njera-tjetra nga përqindja e arit të pastër. Cilësitë standarte më të përdorshme të arit janë:

8 karat - 333/000
9 karat - 375/000
14 karat - 585/000
18 karat - 750/000
21 karat - 875/000
24 karat - 999,9/000.

Në cdo bizhuteri është e stampuar edhe shifra “për mijë” e arit të pastër në të. Kjo shifër detyrimisht paraqitet në faturën e importit dhe faturën tatimore për furnizimet brenda vendit.

Nëse numri i stampuar është 750, atëherë lidhja është klasifikuar 18 karat dhe përmban 7,50 gram ar të pastër në 10 gram të lidhjes gjithsejt.

a) Vlera e tatueshme e arit të përpunuar të importuar.

Vlera e tatueshme për arin e përpunuar, të importuar, përcaktohet në përputhje me legjislacionin doganor e atë tatimor.

Vlerës së tatueshme të llogaritur sipas pikave 3 e 4 të nenit 26 të ligjit nr.7928 datë 27.4.1995 “Për tatimin mbi vlerën shtuar”, i ndryshuar, i zbritet vetëm vlera e arit të përdorur si lëndë e parë, mbështetur në pikën 5 të këtij neni.

Dokument bazë justifikues është fatura e shitësit të huaj lëshuar në adresë të blerësit vendas.

Nga vlera gjithsejt mallit të importuar, në faturë detyrimisht duhet të paraqitet veçmas vlera e arit të konvertuar në ar të pastër, si dhe në valutë.

Mungesa e një ndarje të tillë të vlerës së një furnizimi, nuk i jep të drejtën importuesit për të mospërfshirë në vlerën e tatueshme të importit vlerën e arit të përdorur si lëndë e parë.

Nga vlera gjithsejt që paraqitet në faturë zbritet vlera e arit të përdorur si lëndë e parë dhe shuma që del, është e barabartë me vlerën e tatueshme që merret për bazë edhe për llogaritjen e TVSH-së.

Organet doganore për llogaritjen e bazës së tatueshme për arin e përpunuar të importuar do të përdorin kursin e këmbimit të arit të publikuar nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave e cila i referohet Agjensisë REUTERS.

Shembull:

Në doganën shqiptare paraqitet importuesi A për të deklaruar e zhdoganuar bizhuteri me bazë ari.

Në faturën që ai disponon që ja ka lëshuar shitësi i huaj, shënohet:

Sasia - 3 000 gr. bizhuteri, - nr. stampuar - 585 (14 karat).

Llogaritja e vlerës së tatueshme bëhet si më poshtë:

- Konvertimi i sasisë së bizhuterive të importuara në ar të pastër:

$3\,000 \times 0,585 = 1\,755$ gr. ar i pastër, sasi e cila në faturë paraqitet veçmas edhe e shprehur në valutë.

Kjo vlerë nuk përfshihet në vlerën e tatueshme të importit dhe zbritet nga vlera gjithsejt e arit të importuar. Mbi vlerën e mbetur, bëhet taksimi në doganë për efekt të TVSH-së, sipas procedurave të zakonshme të zhdoganimit.

TVSH e zbatuar mbi vlerën e mbetur deklarohet si e zbritshme nga A.

b) Vlera e tatueshme e arit të përpunuar të furnizuar brenda vendit.

Vlera e furnizimit brenda vendit është sa pagesa e plotë e atij furnizimi.

Vlera e tatueshme e arit të përpunuar, të furnizuar brenda vendit, llogaritet, duke zbritur nga pagesa e plotë e furnizimit, vlerën e arit të përdorur si lëndë e parë.

Dokument bazë justifikues është fatura e furnizuesit, person i tatueshëm, e lëshuar në adresë të blerësit, e cila paraqet të ndarë veçmas vlerës totale të furnizimit, vlerën e arit të përdorur si lëndë e parë.

Mungesa e një ndarje të tillë të vlerës së një furnizimi brenda vendit, nuk i jep të drejtë furnizuesit që të mospërfshijë në vlerën e tatueshme të furnizimit, vlerën e arit të përdorur si lëndë e parë.

Pavarësisht natyrës së furnizimit, me shumicë apo me pakicë dhe pavarësisht vlerës së furnizimit, nga furnizuesi person i tatueshëm, lëshohet faturë tatimore sipas modelit të përcaktuar në nenin 36 të ligjit të TVSH-së.

Shembull :

Personi i tatueshëm A ushtron veprimtarinë ekonomike në fushën e përpunimit dhe tregtimit me shumicë të bizhuterive.

Klienti i tij B është njëkohësisht person i tatueshëm që ushtron veprimtarinë në fushën e shitjes me pakicë të bizhuterive e artikujve të tjerë të luksit.

B porosit dhe blen tek A, disa artikuj bizhuterie me bazë ari, me sasi - 700 gr. dhe nr. stampuar - 750 (18 karat).

- Konvertimi i sasisë së bizhuterive të furnizuara në ar të pastër:

$700 \times 0,750 = 525 \text{ gr. ar i pastër.}$

- Kursi i publikuar nga Banka e Shqipërisë është:

$1 \text{ gr. ar i pastër} = 1850 \text{ lekë}$

- Vlera e arit të përdorur si lëndë e parë.

$525 \times 1850 = 971\,250 \text{ lekë}$

Kjo vlerë nuk përfshihet në vlerën e tatueshme të furnizimit. Në faturën tatimore që A lëshon për B, paraqet veçmas këtë vlerë dhe sasinë respektive, të cilat, korespondojnë me të dhënat e arit të furnizuar si lëndë e parë.

TVSH zbatohet mbi vlerën e mbetur të përpunimit dhe deklarohet si e mbledhëshme nga furnizuesi dhe e zbritshme nga blerësi.

8.10 Shitja e librave, e gazetave, e revistave dhe shërbimet e reklamave në to.

Përfshihet nga tatimi mbi vlerën e shtuar furnizimi i shërbimeve të shtypshkronjave për gazetat. Në këtë rast vlera e tatueshme në faturat tatimore që shtypshkronjat lëshojnë për gazetat, nuk ngarkohet me TVSH.

Shitja e gazetave, e revistave dhe e librave të çdo lloji, është furnizim i përjashtuar.

Furnizimi i shërbimit të reklamave nga media e shkruar dhe nga media elektronike është furnizim i përjashtuar.

Vlera e tatueshme në faturat tatimore që mediat e shkruara dhe elektronike lëshojnë për porositësit e reklamave, nuk ngarkohet me TVSH.

Furnizimi i përjashtuar është edhe shitja e Fletoreve Zyrtare të Republikës së Shqipërisë, botuar nga Qendra e Publikimeve Zyrtare.

8.11 Lojrat e fatit, kazinotë dhe hipodromet.

Furnizimet e shërbimeve të lojërave të fatit, të kazinove dhe të hipodromeve, janë furnizime të përjashtuara nga tatimi mbi vlerën e shtuar.

8.12 Furnizimet e përjashtuara në import

Janë furnizime të përjashtuara nga TVSH, mbështetur në nenin 26/1 të ligjit :

- Importimi përfundimtar i të gjitha mallrave prej një personi të tatueshëm, kur furnizimi i tyre në të gjitha rrethanat brenda vendit është furnizim i përjashtuar nga tatimi mbi vlerën e shtuar. Kjo pike nuk zbatohet për furnizimin në import të periudhave, revistave, shtypshkrimeve dhe librave të çdo lloji.

- Importimi i mallrave të vendosura në regjimin tranzit.

- Importimi i mallrave të deklaruar për të qënë nën regjimin e lejimit të përkohshëm dhe atë të përpunimit aktiv.

- Importimi i kafshëve të gjalla të racës, të dhuruara nga donatorë të ndryshëm.

- Importimi i mallrave nga NATO dhe organizmat e saj në kuadër të operacioneve në bazë të marrëveshjeve ndërkombëtare.

- Importimi i materialeve ushtarake për Forcat e Armatosura të dhuruara nga vendet e Aleancës së NATO-s dhe ato partnere.

8.13 Operacione nën regjimin e përpunimit aktiv.

Nënkontraktorët të cilët bëjnë furnizime shërbimesh për shoqëritë e përpunimit aktiv, janë të përjashtuar nga TVSH, vetëm për furnizimin e shërbimit të kryer prej tyre për llogari të shoqërive të përpunimit aktiv. Pra, vetëm për përpunimin e mallrave joshqiptare, të destinuara për t'u rieksportuar.

Aktivitetet e klasifikuara nën regjimin e përpunimit aktiv, konsiderohen të destinuara për eksport. Kushtet e ekzistencës së kësaj natyre operacionesh janë :

a) Përpunuesi (nënkontraktori) asnjëherë nuk duhet të behet pronar i materialeve të sjella nga porositësi.

b) Materialet e sjella nga porositësi tek përpunuesi, duhet të trupëzohen tërësisht në produktin e fabrikuar.

Materialet e sjella nga porositësi në formën e lëndës së parë duhet t'i kthehen atij fizikisht nga përpunuesi në formën e gjysëmproduktit ose produktit të gatshëm, me përjashtim të mbetjeve teknologjike gjate procesit të prodhimit dhe në përputhje me kartat teknologjike të prodhimit. Kjo kërkon si

domosdoshmeri, qe keto materiale te jene te identifikuara me dokumentacion, tek perpunuesi per gjate gjithë kohes se perpunimit. Nëse rezulton që sasia e gjysëmproduktit ose produktit të gatshëm është më e vogël nga sa duhej të ishte kundrejt materialeve të përdorura në përpunim, diferenca konsiderohet si shitje e kryer nga përpunuesi.

c) Detyrime te vecanta.

Midis porositesit (kontraktori kryesor i vendosur nën regjimin e përpunimit aktiv) dhe përpunuesit (nënkontraktori) të jetë lidhur një kontratë në përputhje me Kodin Civil.

Përpunuesit duhet te mbajnë një regjistër te vecantë, ku përshkruhet realizimi i punimeve për llogari të porositesit. Në këtë regjistër duhet të shënohet identiteti i porositesit, pra emri tregtar, NIPT, emri mbiemri i administratorit, statusi juridik i tij, adresa e selise dhe dega e tatimeve në të cilën është regjistruar.

Per cdo porosites dhe per cdo operacion hyrje dhe dalje, shënohet :

- Lloji dhe sasia e materialeve objekt i përpunimit dhe data e hyrjes.

- Lloji dhe sasia e gjysëm produktit ose produktit te fabrikuar si dhe data e daljes.

- Ne regjister duhet te evidentohet edhe malli gjendje tek perpunuesi. Për këtë hartohet inventari mujor.

- Lëvizja e cdo sasie gjysëmprodukti ose produkti të gatshëm nga perpunuesi (nenkontraktori) tek porositesi (kontraktori), shoqerohet me fature tatimore pa TVSH, per vleren e shërbimit te kryer.

Per te perfutuar nga skema e mesiperme cdo tatimpagues nenkontraktor duhet te paraqese nje kerkese ne degen perkatese te tatimeve e cila pasi ben verifikimet e duhura leshon autorizimin e perfshirjes ne kete skeme. Te gjitha autorizimet e leshuara evidentohen nga dega e tatimeve ne nje regjister te vecante ku shenohet emri i tatimpaguesit (nenkontraktorit), NIPT, adresa, lloji i veprimtarise, kontraktori per te cilin punon, data e leshimit te autorizimit dhe afati i vlefshmerise.

9. SKEMA TE VECANTA

9.1 Skema e shtyrjes së pagesës së TVSH-së.

Bazuar në pikën 2.1 të nenit 26 të ligjit nr. 7928, datë 27.04.1995 “Për tatimin mbi vlerën e shtuar”, i ndryshuar, për makineritë dhe pajisjet e importuara nga personat e tatueshëm, në funksion të veprimtarisë së tyre ekonomike, pavarësisht llojit të saj, zbatohet skema e shtyrjes së pagesës së TVSH-së për një periudhë deri në dymbëdhjetë muaj, sipas së cilës TVSH-ja nuk paguhet në doganë në çastin e importit.

I. Skema e shtyrjes së pagesës së TVSH-së për importimin e makinerive e të pajisjeve.

Kjo skemë zbatohet për makineritë dhe pajisjet e importuara nga personat e tatueshëm, të regjistruar si tatimpagues të tatimit mbi vlerën e Shtuar. Kusht është që importi i kryer të jetë në funksion të veprimtarisë ekonomike të personit të tatueshëm dhe kushtëzohet nga lloji i saj.

Përsa i përket kuptimit të termave, jepen përcaktimet e mëposhtme:

- “Makinë”, çdo konstruksion, i krijuar prej njeriut, që, duke marrë energji në një formë të përshtatshme dhe udhëzimet e duhura, është në gjendje të kryejë punë.

- “Linjë teknologjike”, tërësia e makinerive, pajisjeve dhe instalimeve të ndryshme, të lidhura ndërmjet tyre, që bëjnë të mundur realizimin e një procesi teknologjik.

- “Proces teknologjik”, tërësia e metodave, që duhen të ndiqen, hap pas hapi, për të bërë të mundur të arritjen e qëllimit, për të cilin bëhet investimi përkatës.

- “Pajisje”, pajisjet dhe aparaturat, që shërbejnë si plotësues të makinerive dhe që ndihmojnë për funksionimin e rregullt të tyre, si dhe për matjen dhe kontrollin e parametrave të punës.

1.1 Kushte të përgjithshme

Pagesa e TVSH-së shtyhet deri në dymbëdhjetë muaj nga çasti i kryerjes së importit.

Ky afat mund të jetë më i shkurtër, kur:

- nga vetë personi i tatueshëm, kërkohet të bëhet pagesa në një çast më të hershëm se mbarimi i periudhës dymbëdhjetëmuajore;

- personat e tatueshëm importojnë makineri me qëllim shitjen e tyre te persona të tretë.

Pagesa e TVSH-së nga këta persona shtyhet deri në periudhën tatimore (muajin) në të cilën bëhet edhe shitja e makinerive.

Personi i tatueshëm, përfitues i kësaj skeme, paraqet në organin doganor dokumentacionin e nevojshëm justifikues, shoqërues të makinerive e pajisjeve të importuara, bazuar në kërkesat e legjislacionit

tatimor.

Vlera e tatueshme e makinerive dhe e pajisjeve të importuara përcaktohet në përputhje me dispozitat e legjislacionit, doganor dhe tatimor, pavarësisht nëse makineritë e pajisjet e importuara janë apo jo të taksueshme me taksa doganore. Kjo vlerë përfshin, gjithashtu:

a) shpenzimet e transportit e të sigurimit dhe shpenzimet e tjera, të përfshira në importimin e makinerive e të pajisjeve, deri në çastin e hyrjes në territorin e Republikës së Shqipërisë.;

b) tarifatat, taksat dhe detyrimet e pagueshme, si pasojë e eksportimit të këtyre makinerive e pajisjeve nga shtete, prej të cilëve ato eksportohen, apo të pagueshme si rezultat i importimit të tyre, përveç TVSH-së së pagueshme.

Organi doganor, pasi përcakton vlerën e tatueshme të makinerive dhe të pajisjeve, me të gjitha elementet përbërëse të saj, zbaton mbi këtë vlerë shkallën tatimore të TVSH-së, e cila është në fuqi në çastin e importimit të makinerive e pajisjeve.

TVSH-ja e llogaritur nga organi doganor nuk paguhet nga personi i tatueshëm në çastin e zhdoganimit të makinerive e pajisjeve të importuara; ajo paguhet nga personi i tatueshëm importues, brenda dymbëdhjetë muajve nga çasti i importimit të makinerive dhe pajisjeve. Paga e saj bëhet për llogari të degës doganore, ku janë kryer procedurat e importit.

1.2 Personat e tatueshëm importues

a) persona që importojnë makineri e pajisje, për investim për veprimtarinë e tyre.

Në çastin e importit të makinerive e pajisje për t'u investuar, personit të tatueshëm që importon për të investuar, i lëshohet deklarata doganore (DAV) e importit (IM4) me një numër regjistrimi R. Në kutinë nr. 37 të DAV-it, është vendosur kodi shtesë 991 për (shtyrjen e pagesës së TVSH-së për makineri e pajisje).

Në kutinë nr. 47 (llogaritja e detyrimeve) të DAV-it, kolona MP, në zërin TVSH shënohet 2, që nënkupton mospagimin e TVSH-së në çastin e importimit. Kështu në totalin e detyrimeve që duhen paguar paraqitet vetëm shumën e detyrimeve doganore.

Në momentin e pagesës së TVSH-së printohet DAV-i, versioni i fundit i deklaratës, e cila ka të njëjtin numër regjistrimi R dhe në kutinë 37 do të jetë kodi shtesë 003 për (pagesën e TVSH-së për makineri e pajisje për investime).

Në kutinë nr.47 (llogaritja e detyrimeve) të DAV-it, kolona MP, në zërin TVSH shënohet 2, që nënkupton mospagimin e TVSH-së.

Data e pagesës së TVSH-së në doganë, e paraqitur në dokumentin justifikues që përmendëm, përcakton edhe periudhën tatimore (muajin), në të cilën personi i tatueshëm e regjistron (vetëm për qëllim të mbajtjes së dokumentacionit për TVSH) dhe deklaron TVSH-në si të zbritshme pranë organeve tatimore.

Regjistrimi në librin e blerjeve të TVSH-së, i vlerës së makinerive e pajisjeve, si dhe TVSH-së së zbatuar në import, bëhet në periudhën tatimore (muajin) që është paguar TVSH-ja në import.

Për çdo regjistrim vendoset dukshëm, në çastin e kryerjes së importit shënimi "Import me shtyrje page e të TVSH-së, referuar deklaratës doganore nr. ____ / datë ____".

Në formularin e deklarimit dhe të pagesës së TVSH-së, të kësaj periudhe tatimore, vlera e tatueshme e makinerive dhe e pajisjeve dhe TVSH-ja, e llogaritur dhe e paguar për importin e tyre, raportohen përkatësisht në rubrikat e importit (14) dhe (15).

b) Personat e tatueshëm, që importojnë makineri për t'i shitur.

Këta persona nuk paguajnë TVSH në doganë për makineritë e përcaktuara në aneksin, që i bashkëlidhet vendimit të Këshillit të Ministrave nr.559, datë 16.08.2006.

Personat e tatueshëm, që importojnë makineri për furnizimin e personave të tretë, kanë të drejtë të përfitojnë nga skema e shtyrjes së pagesës së TVSH-së deri në periudhën tatimore (muajin), në të cilin bëjnë shitjen e tyre, por jo më vonë se dymbëdhjetë muaj nga çasti i importimit.

Në çastin e importit të makinerive, personit të tatueshëm i lëshohet deklarata doganore (DAV) e importit (IM4) me një numër regjistrimi R. Në kutinë nr.37 të DAV-it është vendosur kodi shtesë 992 për (shtyrjen e pagesës së TVSH-së së makinerive për shitje).

Në kutinë nr. 47 (llogaritja e detyrimeve) të DAV-it, kolona MP, në zërin TVSH shënohet 2, që nënkupton mospagimin e TVSH-së në çastin e importimit. Kështu në totalin e detyrimeve që duhen paguar paraqitet vetëm shumën e detyrimeve doganore.

Në të njëjtën periudhë tatimore (muaj) kur personi i tatueshëm shet makineritë e importuara, detyrohet të paguajë TVSH-në, për importin e tyre, në degën e doganës ku është bërë importi.

Në momentin e pagesës së TVSH-së printohet DAV-i, versioni i fundit i deklaratës e cila ka të

njëtin numër regjistrimi R dhe në kutinë 37 do të jetë kodi shtesë 004 për (pagesën e TVSH-së për makineri për t'u shitur).

Në kutinë nr.47 (llogaritja e detyrimeve) të DAV-i, kolona Mp, në zërin TVSH shënohet 1, që nënkupton pagimin e TVSH-së.

Ky dokument, versioni i fundit, është edhe dokumenti justifikues i importit i vlefshëm për regjistrimet e mëtejshme për efekt të TVSH-së.

Data e pagesës së TVSH-së në doganë, e paraqitur në dokumentin justifikues që përmendëm, përcakton edhe periudhën tatimore (muaji), në të cilën personi i tatueshëm e regjistron (vetëm për qëllim të mbajtjes së dokumentacionit për TVSH) dhe deklaron TVSH-në si të zbritshme pranë organeve tatimore.

Regjistrimi në librin e blerjeve të TVSH-së, i vlerës së makinerive e pajisjeve si dhe TVSH-së së zbatuar në import, bëhet në periudhën tatimore (muajin), që është paguar TVSH-ja në import.

Për çdo regjistrim vendoset dukshëm, në çastin e kryerjes së importit, shënimi "import me shtyrje pagese të TVSH-së, referuar deklaratës doganore nr. ____ / datë ____".

Në formularin e deklarimit dhe të pagesës së TVSH-së, të kësaj periudhe tatimore, vlera e tatueshme e makinerive dhe TVSH-ja, e llogaritur dhe e paguar për importin e tyre, raportohen përkatësisht në rubrikat e importit (14) dhe (15).

c) Personat që importojnë pajisje me qëllim për t'i shitur.

Për importin e pajisjeve me qëllim shitjeje nuk zbatohet skema e shtyrjes së pagesës së TVSH-së.

Në çastin e importit të pajisjeve, bëhet edhe pagesa e TVSH-së në doganë lidhur me këtë import.

Regjistrimet e mëtejshme bëhen njëjloj si ato të importeve të zakonshme të mallrave.

II. Skema e shtyrjes së pagesës së TVSH-së për importimin e energjisë elektrike nga KESH.

Për importimin e energjisë elektrike nga KESH-i, zbatohet skema e shtyrjes së pagesës së TVSH-së mbi importin e energjisë elektrike deri në çastin e dorëzimit të deklaratës së TVSH-së, duke mos paguar TVSH-në në doganë në çastin e importit.

Në periudhën tatimore, që i bashkëlidhet kryerjes së importit të energjisë elektrike nga KESH, lëshohet menjëherë një faturë tatimore shitjeje me TVSH (brenda vendit), për të njëjtën vlerë me atë të energjisë elektrike të importuar, ku shitësi dhe blerësi janë i njëjti person.

Kjo faturë regjistrohet nga KESH edhe në librin e shitjeve dhe në atë të blerjeve.

Në formularin e deklarimit dhe të pagesës së TVSH-së të së njëjtës periudhe tatimore, vlera e tatueshme e energjisë elektrike të importuar, si dhe e TVSH-së së llogaritur për të, raportohen në kutitë përkatëse të importit; në të njëjtën deklaratë të njëjtat vlera raportohen si shitje brenda vendit dhe TVSH e llogaritur për këto shitje.

KESH-i detyrohet të dorëzojë në degën e Tatimeve, ku është regjistruar, brenda datës 14 të muajit pasardhës, së bashku me formularin e deklarimit dhe të pagesës së TVSH-së, edhe dokumentet e mëposhtëme, në dy kopje:

- kopje të faturës së shitjes së hartuar, si më lart shpjeguar;
- kopje e librit të shitjes dhe të blerjes të periudhës përkatëse tatimore;
- kopje të deklaratës doganore të importit.

KESH-i detyrohet të dorëzojë në degën e doganës përkatëse, brenda datës 25 të muajit pasardhës, për mbylljen e llogarive kontabël të importit, një kopje të çdo dokumenti të mëposhtëm:

- kopje të faturës së shitjes së hartuar;
- kopje të librit të shitje dhe të blerjes së periudhës përkatëse tatimore;
- kopje të FDP-së, të gjitha këto të vulosura nga zyra e TVSH-së.

Mosdërgimi i të gjithë dokumentacionit në degën e doganës u jep të drejtë organeve doganore të pezullojnë aplikimin e kësaj skeme.

9.2 Kartat telefonike te parapaguara

Operatorët kryesorë të telekomunikacioneve llogarisin dhe paguajnë TVSH për vlerën e plotë të kartave telefonike të parapaguara që ata i furnizojnë distributorëve të tyre. Me vlerë të plotë do të kuptohet çmimi i shpallur ose çmimi përfundimtar i përcaktuar nga operatori kryesor që emeton kartat.

Furnizimi i këtyre kartave në vazhdim nga distributorët do të konsiderohet jashtë objektit të TVSH-së dhe distributorët nuk kanë të drejtë të kreditojnë TVSH-në e faturuar nga operatorët kryesorë në lidhje me këto karta. Ndërkohë, distributorët e kartave telefonike të parapaguara i fatojnë operatorit kryesor vlerën e komisionit që ato përfitojnë për shërbimin që kryejnë. TVSH e llogaritur në këtë rast, është e kreditueshme për operatorin kryesor.

Shembull:

Supozojmë që operatori kryesor i telekomunikacionit X hedh në treg karta telefonike me çmim të shpallur 1.000 lekë (përfshirë TVSH).

Kjo shoqëri do të lëshojë një faturë ku TVSH e llogaritur do të jetë:
 $833.4 + 166.6(\text{TVSH}) = 1.000$ lekë.

Shoqëria distributore Y që blen kartën me faturën e mësipërme, nuk llogarit më TVSH në rishitjen e kësaj karte dhe nuk ka të drejtë të kreditojë 166.6 lekë TVSH të faturës së lëshuar nga operatori kryesor.

Në rast se për shërbimin që i kryen operatorit X, distributori Y përfiton një komision në masën 15 % të çmimit të shpallur të kartës = 150 lekë, atëherë ai i lëshon një faturë tatimore me TVSH, ku TVSH e llogaritur do të jetë: $150 : 6 = 25$ lekë pra, $125 + 25(\text{TVSH}) = 150$ lekë.

Operatori kryesor X ka të drejtë të kreditojë TVSH në blerje për shumën 25 lekë.

9.3 Skema e kompensimit të fermerëve dhe lista e produkteve të përfshira në skemë .

Fermerët, të cilët në kuadër të veprimtarisë së kryer prej tyre, në një nga fushat e prodhimit të produkteve bujqësore e blegtorale, furnizojnë një person të tatueshëm sipas kuptimit të ligjit Nr.7928 datë 27.04.1995 “Për Tatimin mbi Vlerën e Shtuar”, i ndryshuar, përfitojnë një kompensim kundrejt furnizimeve të kryera, sipas skemës së kompensimit të akorduar.

Lista e produkteve për të cilat zbatohet skema e kompensimit është si më poshtë:

A. Produktet bujqësore

- produkte bujqësore të përgjithshme;
- bimët zbukuruese dhe lulet, të natyrës dhe të serave;
- prodhime i kërpudhave;
- prodhime i fidanishteve (kultivimin e pemëve të reja për shitje), farave;
- produkte medicinale.

B. Produktet blegtorale

- qumësht dhe nënprodukte të qumështit;

C. Të tjera.

- mbarshtrim i bagëtive;
- mbarshtrim i shpendëve;
- mbarshtrimi i lepujve;
- mbarshtrim i bletëve;
- mbarshtrim i krimbit të mëndafshit;
- mbarshtrim i kërmillit;

Fermerët, përfitues të skemës së kompensimit, dhe që janë të pajisur me një kod personal lëshuar nga Ministria e Bujqësisë Ushqimit dhe Mbrojtjes së Konsumatorit duhet të kenë Kartën e Fermerit bashkëlidhur këtij Udhëzimi.

10.EKSPORTET

Në bazë të pikës "a" të nenit 31 të Ligjit, mallrat që eksportohen nga territori i Republikës së Shqipërisë, janë të tatueshme. Shkalla tatimore e aplikueshme është zero përqind. Si provë për të vërtetuar eksportet, do të shërbejë fatura dhe DAV (Dokumenti i Vetëm Administrativ) dhe deklarata doganore e eksportit. Forma dhe përmbajtja e deklarates doganore të eksportit është sipas formatit tip të miratuar nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave.

Vlera e eksportit është e barabartë me vlerën e paraqitur në faturën tatimore të lëshuar nga personi i tatueshëm.

Moment i furnizimit, pra i regjistrimit të eksportit në librin e shitjeve të personit të tatueshëm eksportues (kur eksporti quhet i kryer) është “Data e Çlirimit”, datë kur mallrat clirohen nga dogana. Ajo paraqitet në “Urdhërin e Lëshimit”, dokument i lëshuar nga organi doganor dhe i bashkëngjitet si provë deklarates doganore të eksportit.

11. FATURAT

11.1 Të dhënat që duhet të përmbajë një faturë tatimore.

Faturat janë dokumenti bazë për Tatimin mbi Vlerën e Shtuar. Ato përcaktojnë detyrimin tatimor të furnizuesit dhe shumën e tatimit të zbritshëm që do të lejohet të kërkojë blerësi i regjistruar për TVSH.

Një person i tatueshëm i cili bën një furnizim (edhe nëqoftëse furnizimi është i përjashtuar apo me 0 përqind) detyrohet t'i lëshojë personit që merr furnizimin (edhe nëqoftëse ai, pra blerësi, nuk është person i tatueshëm) një faturë tatimore (neni 36 paragrafi 1).

Fatura, e cila prodhohet nga Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve sipas formularit tip bashkëngjitur këtij udhëzimi, duhet të përmbajë :

- numrin rendor;
- numrin serial të parashypur;
- datën e lëshimit;

- emrin, adresën, numrin e identifikimit të shitësit;
- emrin, adresën, numrin e identifikimit të blerësit;
- emrin dhe adresën e blerësit, në rastin e individëve (për shitje me pakicë me vlerë mbi 10 mijë leke);

- emrin, adresën dhe NIPT-in e transportuesit, targën e mjetit dhe orën e furnizimit;
- përshkrimin e hollësishëm të mallrave të shitura ose të shërbimeve të kryera;
- sasinë e mallrave të shitura ose vëllimin e shërbimeve të kryera;
- çmimin për njësi pa TVSH;
- vlerën totale të transaksionit pa TVSH;
- shumën e TVSH-se (nëqoftëse zbatohet TVSH);
- vlerën totale me TVSH;
- cilësimin furnizim i përjashtuar apo me 0 përqind (nëqoftëse ai është përkatësisht i përjashtuar apo i tatueshëm me 0 përqind).

Fatura lëshohet në jo më pak se tre kopje dhe shpërndahet si më poshtë:

- faqja 1 për blerësin;
- faqja 2, 3, etj. për shitësin dhe transportuesin.

Në fund të faturës shënohet shitesë me emër, mbiemër, nënshkrim dhe vulë, blerësi me emër, mbiemër, nënshkrim transportuesi me emër, mbiemër, nënshkrim (kur është dhe transportuesi).

Për shitje të bëra tek një individ konsumator jotregtar, në faturën e lëshuar nga shitësi paraqitet emri, mbiemri e adresa e blerësit.

Shitjet e një natyre të tillë i takojnë mallrave të konsumit përfundimtar dhe sasia e tyre është brenda kufijve normalë të konsumit individual ose familjar (jo për t'u rishitur ose për t'u përpunuar).

Vetëm origjinali i faturës i jep të drejtë blerësit për të kredituar (zbritur) TVSH-ne e paguar në blerje. Për qëllime të kreditimit tatimor, në rastet kur kopja e pare origjinale humbet, do të konsiderohet e vlefshme për blerësin kopja e noterizuar e faturës së blerjes, me kusht që shitësi të zotërojë origjinalin dhe ta ketë deklaruar atë. Nëqoftëse fatura nuk përmban të gjitha të dhënat e përcaktuara më lart, blerësi nuk ka të drejtë të kreditojë (zbresë) TVSH-ne e paguar në blerje, kurse shitësi nga ana e tij do të paguajë TVSH-ne e detyrueshme për t'u paguar.

Në rastet kur një tatimpagues shet një sasi të konsiderueshme artikujsh në të njëjtën kohë e për të njëjtin klient, ai mund të lëshojë faturë kompjuterike. Por në këtë rast, faturën kompjuterike me të njëjtin numër duhet t'ia bashkëngjisë faturës tatimore të shpërndarë nga organet tatimore. Në këtë mënyrë, për çdo klient lëshohet detyrimisht fatura tatimore e emetuar nga organet tatimore, e cila do të plotësohet normalisht me të dhënat e shitësit dhe blerësit, ndërsa vlera e transaksionit të kryer me klientin do të paraqitet në total. Mënyra e shpërndarjes dhe administrimit të faturave tatimore të TVSH-se përcaktohet në një rregullore të vecantë të Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve.

Drejtori i Përgjithshëm i Tatimeve, ka të drejtë të lejojë mospërdorimin e faturave me numër serial të parashtypur. Për këtë, personat e tatueshëm duhet të paraqesin një kerkese tek Dega e Tatimeve ku është regjistruar, duke treguar se sistemi i tyre i regjistrimeve është i kompjuterizuar, i aftë të prodhojë besueshmërisht fatura tatimore me nr. serial për çdo transaksion të tatueshëm dhe që kanë një numër të konsiderueshëm klientësh konsumatorë final. Në këtë rast tatimpaguesi paraqet edhe modelin e faturës që do të perdore. Dega e tatimeve, pas verifikimit nëse fatura kompjuterike që tatimpaguesi do të lëshojë përmban të gjitha të dhënat e nevojshme për çdo artikull, këtë kerkese se bashku me një opinion të shkurtër të saj, e dërgon në Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve. Kjo e fundit brenda 30 ditësh nga data e mbërritjes së kerkësës jep ose jo miratimin për përdorimin e kësaj fature duke njoftuar me shkrim personin e tatueshëm dhe degen e tatimeve.

Në rastin e miratimit, Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve, nëpërmjet degës së Tatimeve në të cilën personi është regjistruar, i dorëzon atij zyrtarisht diapazonin e numrave seriale për faturat tatimore që do të lëshojë ky person.

Në bazë të pikës 2 të nenit 28 të Ligjit, personi që kryen furnizime të tatueshme, detyrohet të njoftojë në mënyrë të dukshme nëpërmjet shpalljes, kontratës apo reklamës nëse çmimi i mallrave apo i shërbimeve të furnizuara ose çmimi që duhet të paguhet për furnizimin përfshin ose jo TVSH. Në rast se furnizimi i tatueshëm kryhet pa një shumë të ndarë e të identifikuar si pagesë e TVSH, vlera e tatueshme e tij është shuma që së bashku me TVSH e pagueshme mbi këtë vlerë është e barabartë me pagesën totale që bëhet për furnizimin.

11.2 Saktësimet

Nëqoftëse bëhet saktësim për një pagesë të bërë për një furnizim pasi është lëshuar fatura, shitësi

duhet të lëshojë një faturë shtesë.

Një saktësim kryhet kur:

- furnizimi nuk është i njëjtë me atë që ka kërkuar blerësi
- mallrat janë dëmtuar apo shërbimi nuk është kryer mirë;
- çmimet ndryshojnë për çfarëdo arsye (zbritje për pagesë të menjëherëshme, etj);

Nëqoftëse çmimi rritet apo ulet shitësi duhet të lëshojë një faturë shtesë. Fatura shtesë lëshohet në të njëjtën formë si fatura dhe duhet të tregojë:

- shumë qartë, në një vend të dukshëm fjalët "faturë shtesë";
- numrin rendor dhe numrin serial të faturës së parë të cilën saktëson;
- shumën në para të rritjes apo uljes të çmimit;
- arsyen e saktësimit sipas rasteve të përcaktuara më sipër.

12. BORXHI I KEQ

Kur furnizuesi nuk ka marrë një pagesë plotësisht apo pjesërisht për një furnizim të kryer, kemi të bëjmë me një borxh të keq. Në këto raste e drejta për të lëshuar një faturë të borxhit të keq, lind :

- Pasi borxhi bëhet një borxh i keq. Kjo fillon 6 muaj pas periudhës tatimore në të cilën TVSH është zbatuar.

- Pasi shitësi të ketë paraqitur të gjitha provat që kërkon organi tatimor për të vërtetuar se ai ka ndërmarrë të gjitha veprimet e duhura për të arkëtuar borxhin e keq.

Prova kryesore që detyrohet të paraqesë shitësi, është Vendimi i Gjykatës në të cilin vërtetohet se blerësi i tij është debitor dhe ka falimentuar, prandaj për këto arsye nuk mund t'i paguajë shitësit vlerën e furnizimit të marrë. Pa këtë vendim, organet tatimore nuk mundën në asnjë rast të pranojnë borxhin e keq si të tillë.

Në rastin e një borxhi të keq, shitësi duhet të lëshojë një faturë të borxhit të keq. Kjo faturë lëshohet në të njëjtën formë si një faturë normale. Ajo duhet të tregojë fjalët "borxh i keq", numrin rendor të faturës të parë me të cilën lidhet ky borxh dhe të tregojë që kreditimi i tatimit të blerësit duhet të zvogëlohet. Kjo faturë përdoret nga shitësi për të zvogëluar detyrimin për TVSH, ndërsa nga blerësi për të zvogëluar kreditimin e TVSH.

Kur vetëm një pjesë e vlerës së transaksionit nuk është arkëtuar, atëherë fatura duhet të tregojë shumën e pa arkëtuar të transaksionit dhe TVSH që i përket kësaj shume.

Për shembull:

Në faturën e parë:

Shuma për t'u arkëtuar, përfshirë TVSH është	90 lekë:
- TVSH për t'u arkëtuar	10 lekë
- Shuma e arkëtuar	54 lekë
- TVSH e arkëtuar	6 lekë

Në faturën e borxhit të keq:

Shuma e paarkëtuar	36 lekë
- TVSH për t'u kredituar (saktësuar)10-6	4 lekë

Saktësimet mbi bazën e faturës të borxhit të keq regjistrohen nga shitësi në librin e shitjeve si pakësim detyrimi për TVSH ndërsa nga blerësi në librin e blerjeve si pakësim kreditimi për TVSH.

Kur kreditimi për një borxh të keq lejohet dhe i gjithë ose një pjesë e këtij borxhi paguhet më vonë, shitësi duhet të lëshojë një faturë të re. Për lëshimin e kësaj fature zbatohen të njëjtat rregulla dhe fatura e re duhet të tregojë fjalët "borxh i keq i paguar" dhe numrin e "faturës të borxhit të keq" me të cilën ka lidhje.

13. Mbajtja e regjistrimeve

13.1 Libri i blerjeve

Libri i blerjeve është i detyrueshëm të mbahet nga të gjithë personat e tatueshëm. Forma dhe përmbajtja e tij është sipas formularit bashkengjitur këtij Udhëzimi. Ai duhet të tregojë në faqen e parë numrin e identifikimit dhe emrin e personit. Të gjitha faqet duhet të kenë numër rendor. Libri plotësohet çdo ditë. Në të regjistrohen për çdo transaksion furnizuesi dhe të dhënat e faturës që paraqet transaksionin.

Në këtë libër regjistrohen data e lëshimit të faturës, numri rendor i faturës, numri serial i shtypur nga shtypshkronja ose nga tatimpaguesi kur i lejohet, të dhënat e deklaratës së importit, emri i shitësit dhe numri i identifikimit tatimor të tij.

Blerjet regjistrohen në vlerë totale e cila përfshin edhe TVSH (nëqoftëse ka) si dhe të ndara në blerje me TVSH dhe në blerje pa TVSH. Blerjet me TVSH regjistrohen të ndara në importe dhe blerje brenda vendit.

Për çdo blerje me TVSH personi regjistron vlerën e tatueshme dhe TVSH që i korespondon kësaj blerje.

Per cdo blerje nga fermeret sipas skemes se paraqitur ne nenet 58.1,58.2,58.3,58.4 te Ligjit, personi regjistron vleren e mallit te blere tek fermeret. Ne nje kolone te vecante, regjistrohet kompensimi i paguar fermerit, si produkt i vleres se mallit te blere me perqindjen e kompensimit.

Ne fund te librit te blerjeve jane fletet e inventarit te cilat perdoren per te pasqyruar inventarin e mallrave ne fund te vitit.

13.2 Libri i shitjeve

Libri i shitjeve eshte i detyrueshem te mbahet nga te gjithë personat e tatueshem. Forma dhe permbajtja e tij eshte sipas formularit bashkengjitur ketij udhezimi. Ai duhet te tregojë ne faqen e pare numrin e identifikimit dhe emrin e personit te tatueshem. Te gjitha faqet duhet te kenë numër rendor. Libri plotësohet cdo dite. Ne te regjistrohen per cdo transakcion klienti dhe te dhënat e fatures qe paraqet transakcionin. Ne librin e shitjeve regjistrohen data e lëshimit te fatures, numri rendor i fatures, numri serial i shtypur nga shtypshkronja ose nga tatimpaguesi kur i lejohet dhe data e numri i deklarates doganore kur mallrat eksportohen, emri i klientit dhe numri i identifikimit te tij (neqoftese ka). Ne te regjistrohet vlera totale e transakcionit perfshire TVSH (neqoftese ka).

Shitjet regjistrohen te ndara ne te perjashtuara, me zero perqind dhe te tatueshme. Per cdo shitje te tatueshme regjistrohen vlera e tatueshme dhe TVSH.

13.3 Libri i çmimeve te shitjes.

Libri i çmimeve te shitjes eshte i detyrueshem te mbahet nga te gjithë personat e tatueshem. Forma dhe permbajtja e tij eshte sipas formularit bashkengjitur ketij udhezimi. Te gjitha faqet e librit duhet te kenë numër rendor. Libri plotësohet cdo muaj. Ne kete libër regjistrohen çmimet e shitjes me shumice dhe me pakice, perfshire TVSH-ne, te aplikuar nga personi i tatueshem per periudhen e muajit raportues.

Çmimet e deklaruar te shumices, jane ato qe jane te aplikuar nga personi per furnizime te realizuara ne drejtim te personave te tjerë te regjistruar ne TVSH ose ne biznesin e vogel.

Çmimet e deklaruar me pakice, jane ato qe jane aplikuar per konsumatorë finalë, ne shitjet e kryera ne vendet e vecanta te deklaruar nga personi i tatueshem per shitjet me pakice.

Personat e tatueshem te cilet kanë ne nomenklaturen e mallrave te furnizuara deri ne 20 artikuj, jane te detyruar te deklarojnë çmimet me shumice dhe pakice per te gjithë artikujt e nomenklatures.

Personat e tatueshem, te cilet kanë me tepër se 20 artikuj te destinuar per shitje jane te detyruar te deklarojnë ne librin e çmimeve te shitjes, 20 artikujt te cilet perbejnë volumen me te madh te shitjeve te tyre.

Personat e tatueshem te cilet furnizojne shërbime, gjithashtu jane te detyruar te deklarojnë ne kete libër çmimet e aplikuar per shërbimet e furnizuara gjate muajit.

Shembull:

personi i tatueshem x, furnizon shërbime te suvatimit ne procesin e ndertimit. Ky person detyrohet te deklarojë çmimin per njesi (m²) te ketij shërbimi.

13.4 Regjistrimet elektronike

Regjistrimet (librat e shitjes dhe te blerjes) mund te mbahen edhe ne kompjuter. Ne kete rast, personi i tatueshem eshte i detyruar te lejojë hyrjen e organeve tatimore ne cdo kompjuter ku jane mbajtur regjistrimet, per te kryer inspektime te ndryshme mbi regjistrimet e mbajtura.

14. Deklarimi.

14.1 Deklarata dhe pagesa e TVSH-se.

Formulari i deklarimit dhe pageses se TVSH plotësohet ne dy kopje dhe paraqitet nga personi i tatueshem ne degën perkatëse te bankes, me te cilat DPT ka lidhur marëveshje per pranimin e pagesave te TVSH, brenda 14 diteve pas perfundimit te periudhes tatimore.

Punonjesi i bankes ben shënime ne pjesën e tretë te dokumentit "pagesa" pastaj i kthen personit te tatueshem kopjen e dyte. Ne fund te cdo dite origjinalët e deklarates dhe pagesës te TVSH mblidhen nga banka dhe ju dorëzohen organeve tatimore perkatese per perpunim sic parashikohet ne marëveshjet e lidhura midis Drejtorisë se Pergjithshme te Tatimeve dhe bankave perkatëse.

Personi i tatueshem paraqet deklaraten e TVSH ne bankë edhe neqoftese ai nuk ka per te paguar detyrim tatimor. Plotësimi i sakte i deklarates, paraqitja dhe pagesa brenda afateve kohore te percaktuara eshte detyrim ligjor per te gjithe personat e tatueshem. Moszbatimi i ketij detyrimi ngarkon me pergjegjësi ligjore personin e tatueshem dhe dënohet ne baze te ligjit per TVSH dhe te udhezimit ne zbatim te tij.

Deklarata perbehet nga tre pjesë.

a) Pjesa e pare kërkon te dhëna per identifikimin e personit te tatueshem.

b) Pjesa e dyte kërkon te dhëna per llogaritjen e detyrimit tatimor.

c) Pjesa e tretë eshte pagesa e TVSH e cila plotësohet nga banka.

Formulari i deklarimit dhe pageses eshte sipas modelit bashkengjitur ketij udhezimi.

14.2. Deklarimi dhe pagesa në menyrë elektronike e TVSH-së.

Një person i tatueshëm mund të marrë nëpërmjet teknologjisë elektronike në faqen zyrtare të internetit (aktualisht www.tatime.gov.al) , formularin e deklarimit dhe pagesës (FDP). Për ta marrë deklaraten nga website, prej personit të tatueshëm bëhet me parë regjistrimi elektronik që i jep atij mundësi hyrje në këtë shërbim të faqes së internetit. Pasi bëhet i mundur ky shërbim, nëse personi i tatueshëm zotëron një program informatik që mundeson hyrjen në bazën e të dhënave të bankës, ku do të deklarohet dhe paguhet në menyrë elektronike, përveç deklarimit ai mund të bëjë edhe pagesën në mënyrë elektronike.

15. Shitja me pakicë

Konsiderohen shitje me pakicë të gjitha ato furnizime që bëhen:

- (i) për konsum përfundimtar;
- (ii) në ato sasi që nuk tejkalojnë nevojat private normale të konsumatorit; dhe
- (iii) që nuk rishiten.

Te gjithë tatimpaguesit, të cilët në aktivitetin e tyre kryejnë njëkohsisht tregtinë me shumicë për tatimpagues të tjerë dhe tregtinë me pakicë për publikun e gjërë, janë të detyruar të bëjnë një gjë të tillë në vende të vecanta, të ndara nga njëri tjetri. Në një mjedis të deklaruar si vend për shitje me shumicë për tatimpagues të tjerë nuk mund të bëhen shitje me pakicë për publikun dhe e kundërta, në një mjedis të deklaruar si vend për shitje me pakicë për publikun nuk mund të bëhen shitje me shumicë për tatimpagues të tjerë. Kur pretendohet se në ambientet e shitjes me pakicë janë kryer edhe shitje me shumicë, këto të fundit vlerësohen sikur të jenë shitur me cmimet e shitjes me pakicë. Cdo vend veprimtarie të shitjes me shumicë dhe të shitjes me pakicë duhet të pajiset me Çertifikatë Regjistrimi me numra të ndryshëm seriale.

Shitësit me pakicë detyrohen të lëshojnë fatura tatimore në rastet kur shitja, përfshirë TVSH, është më e madhe se 10.000 lekë apo kur blerësi është person i regjistruar si tatimpagues. Faturat regjistrohen kronologjikisht një për një në librin e shitjeve.

Hipermarketet detyrohen të lëshojnë fatura tatimore në rastet kur vlera e tatueshme në shitje, përfshirë TVSH, është më e madhe se 40.000 lekë.

Në çdo rast tjetër shitësit me pakicë lëshojnë kupona tatimore të arkave regjistruese ose dëftesa tatimore, kur nuk kanë arka regjistruese, siç përcaktohet në Ligjin Nr.7758 datë 12.10.1993 “Për dokumentimin dhe mbajtjen e llogarive për tatimet”. Kuponi tatimor dhe dëftesa tatimore nuk është e detyrueshme të përmbajë përveç shumës totale të tij edhe TVSH-në e llogaritur. Për të gjetur shumën e TVSH-së të përfshirë në vlerën totale të kuponit apo dëftesës tatimore, kjo vlerë shumëzohet me 16,666 përqind ose pjestohet me 6. Në këto raste, regjistrimi në librin e shitjeve nga shitësit me pakicë do të bëhet në mënyrë të mëposhtme:

Totali i të ardhurave ditore duhet të regjistrohet çdo ditë. Në kollonën TVSH të librit të shitjeve do të shënohet shuma e TVSH së mbledhur e cila është rezultat i produktit të totalit të shitjeve me TVSH shumëzuar me 16.666 përqind ose i pjestimit të totalit të shitjeve me TVSH me 6. Të ardhurat ditore duhet të mbështeten nga dokumenta justifikuese që dëshmojnë për saktësinë e tyre, të tilla si kuponat e arkave regjistruese dhe dokumenta të tjerë në mbështetje të legjislacionit në fuqi.

16. Lidhjet midis administratës tatimore dhe asaj doganore

Organet tatimore dhe ato doganore janë të detyruara të shkëmbejnë informacion për transaksionet që lidhen me importin apo eksportin e mallrave të kryer nga personat e tatueshëm mbi bazën e specifikimeve të përcaktuara në Akt-Marrvëshjet e nënshkruara nga Drejtori i Përgjithshëm i Tatimeve dhe Drejtori i Përgjithshëm i Doganave për zbatimin e këtij ligji. DPD i dergon DPT periodikisht, sipas afateve të përcaktuara në Akt-Marrvëshje, të dhënat për importet dhe eksportet. DPT i dergon DPD, brenda datës 10 të muajit pasardhës, listen e NIPT-ve të azhurnuar.

17. Ambalazhet

Ambalazhet mund të jenë qarkulluese dhe të pakthyeshme. Në funksion të këtij dallimi ndryshon edhe menyra e aplikimit të TVSH.

17.1 Ambalazhet qarkulluese

Ambalazhet qarkulluese janë ambalazhe të tipit konteniere, qelqe, arka, bombola apo depozita gazi të lengshme dhe të tjerë të kësaj natyre. Ambalazhet qarkulluese si rregull furnizohen së bashku dhe në të njëjtën kohë me mallrat që ato përmbajnë. Këto lloje ambalazhesh jepen nga shitësi (furnitori), së bashku me mallin në të drejtë të blerësit (klientit); ato ruhen provizorisht nga blerësi dhe me pas kthehen nga ky i fundit perseri në drejtë të shitësit. Blerja e ambalazheve nga shitësi i jep atij të drejtën e kreditimit të TVSH-së sipas rregullave të parashikuara në nenin 33 të ligjit për TVSH. Vlera e ambalazheve që i jepen blerësit nga shitësi nuk përfshihen në vlerën e tatueshme të mallrave që ato shoqërojnë gjatë furnizimit. Ambalazhet që i janë dhënë blerësit, duhet të kthehen tek shitësi brenda një afati normal sipas fushes së

aktivitetit të cilit ato i takojnë. Ky afat varion edhe sipas natyrës së produktit që ambalazhet përmbajnë dhe duhet të paraqitet në kontratën e lidhur me paleve.

Për moslogaritjen e TVSH mbi vlerën e ambalazheve qarkulluese duhen plotësuar dy kushtet e mëposhtme:

- Vlera e tyre të mos jetë përfshirë në vlerën e faturës nga shitësi.

- Të ekzistojë një kontratë e lidhur midis paleve për dënimin dhe kthimin e ambalazheve. Në kontratë paraqitet edhe afati i kthimit të ambalazheve nga blerësi tek shitësi. Ambalazhet që blerësi nuk i kthen tek shitësi konsiderohen sikur të ishin shitur dhe i nënshtrohen TVSH-së mbi vlerën e tyre.

17.2 Ambalazhet e pakthyeshme

Jane ambalazhe të natyrës si kartona, shishe plastike, qese plastike, etj. Vlera e këtyre ambalazheve është element i vlerës së tatueshme të mallrave që ato përmbajnë. Blerja e ambalazheve nga shitësi, i jep atij të drejtën e kreditimit të TVSH-së sipas rregullave të parashikuara në nenin 33 të ligjit për TVSH. Mbi vlerën e tatueshme të mallrave që përfshin edhe vlerën e ambalazheve, zbatohet TVSH në shitje.

18. Kreditimi i tatimit

18.1 Permbajtja

TVSH e kreditueshme (i zbritshëm) është shuma e TVSH-së që personi i tatueshëm paguan në momentin që ai blen mallra apo shërbime brenda vendit, si dhe shuma e TVSH-së që ai ka paguar për importet e bëra, me kushtin që, këto furnizime t'i shërbejnë vetëm furnizimeve të tatueshme që do të bëjë ky person i tatueshëm.

Nëse furnizimet e marra ose importet e bëra i shërbejnë furnizimeve të përjashtuara që mund të bëjë personi i tatueshëm, nuk lejohet kreditimi i TVSH së paguar në lidhje me furnizimet e marra për këto qëllime. Kur furnizimet që merr një person i tatueshëm, qoftë duke blerë brenda vendit qoftë duke importuar, nuk janë të destinuara për ushtrimin e një veprimtarie ekonomike, sipas nenit 17 "Veprimtaria ekonomike", ai nuk ka të drejtë të kreditojë (zbresë) TVSH e paguar për këto blerje ose importe.

Nëse personi i tatueshëm i përdor furnizimet e marra ose importet e bëra edhe për qëllime të furnizimeve të tatueshme edhe për qëllime të furnizimeve të përjashtuara njëkohësisht, kreditimi i tatimit të paguar bëhet përpjestimisht sipas pikës 19 të këtij udhëzimi.

18.2 Forma

Kreditimi i TVSH-së paguar në blerje do të kërkohet mbi bazën e faturës tatimore origjinale të lëshuar sipas nenit 36 të ligjit mbi TVSH-në. Për qëllime të kreditimit tatimor, konsiderohet e vlefshme edhe kopja e noterizuar e faturës së blerjes (në rast se fatura origjinale humbet), me kusht që shitësi të zotërojë origjinalin dhe ta ketë deklaruar atë. Pa këtë faturë nuk mund të zbritet TVSH e paguar në blerje.

Për të kredituar TVSH e paguar në import tatimpaguesit duhet të zotërojnë deklaratën doganore origjinale të importit.

18.3 Momenti i kreditimit

Kreditimi i tatimit për një periudhë tatimore është totali i TVSH i zbatuar në lidhje me:

- Të gjitha furnizimet e tatueshme të bëra për personin e tatueshëm gjatë kësaj periudhë tatimore nga persona të tjerë të tatueshëm.

- Të gjitha importet e mallrave të bëra nga personi i tatueshëm gjatë kësaj periudhë tatimore.

Periudha tatimore, sipas nenit 38 të ligjit, është muaji kalendarik. TVSH e hyrjeve nuk mund të zbritet përpara periudhës të cilës i përket. TVSH e hyrjeve mund të paraqitet si e kreditueshme vetëm brenda 12 periudhave tatimore. Pas kësaj periudhë tatimpaguesi nuk ka të drejtë të kreditojë më TVSH e faturuar (fatura regjistrohet si blerje me TVSH jo të zbritëshme). TVSH e hyrjeve regjistrohet në periudhën tatimore në të cilën po kërkohet kreditimi.

18.4 Kreditimi në rastet e eksporteve

Në rastet kur eksportuesit zotërojnë Deklaratën Doganore të Eksportit (DAV- Dokumenti Administrativ i Vetëm), origjinale ose në mungesë të saj fotokopje të legalizuara nga organet doganore, bazuar në ligjin mbi TVSH-në, neni 33, kanë të drejtë të kreditojnë TVSH-në e paguar në blerjet që i shërbejnë eksporteve. Në këto raste, organet tatimore njohin si të zbritshme TVSH-në e paguar në blerjet e bëra në funksion të eksporteve të kryera ose për t'u kryer (fatura tatimore origjinale të kontrolluara nga organet tatimore).

18.5 Kreditimi në rastet e importeve.

Moment i regjistrimit të importit në librin e blerjeve të personit të tatueshëm importues (kur importi quhet i kryer) është "Data e Çlirimit", datë kur mallrat çlirohen nga dogana. Ajo paraqitet në "Urdhërin e Lëshimit", dokument i lëshuar nga organi doganor dhe i bashkëngjitet deklaratës doganore të

importit.

Vlera e tatueshme e mallrave të importuara përcaktohet mbi bazën e dispozitave të legjislacionit doganor pavarësisht nëse mallrat e importuara janë apo jo të taksueshme me taksa doganore.

Vlera e tatueshme e mallrave të importuara përfshin, gjithashtu:

- shpenzimet e transportit e të sigurimit dhe shpenzimet e tjera, të përfshira në importimin e mallrave dhe lëvrimin e tyre, deri në momentin e çastin e hyrjes në territorin e Republikës së Shqipërisë;

- tarifën, taksat dhe detyrime të pagueshme, si pasojë e eksportimit të këtyre mallrave nga shtete prej të cilave ato eksportohen apo të pagueshme si rezultat i importimit të tyre, përveç TVSH të pagueshëm që nuk përfshihet në bazë të këtij ligji.

Pas zhdoganimit, organet doganore mund të bëjnë rivlerësime të vlerës doganore të mallrave të importuara. Dallohen rastet :

a) Rivlerësim në rritje të vlerës doganore të importit: personi i tatueshëm është debitor ndaj doganes. Vetëm pasi ai shlyen detyrimin ndaj doganes i njihet vlera e rritur e TVSH së zbritshme nga importi në FDP e muajit në të cilin është bërë pagesa. Rivlerësimet në rritje të vlerës doganore raportohen për DPT nga organet doganore, vetëm në rastin kur ato janë paguar.

Shembull:

Në 12 Janar 2006 tatimpaguesi ka bërë një import me vlerë të tatueshme prej 100 000 lekë. Në FDP e periudhës tatimore 200601 tatimpaguesi raporton vlerën 100 000 leke në kutinë 14 dhe TVSH përkatëse prej 20 000 lekë në kutinë 15. Në 25 Shkurt 2006 dogana e rivlerëson në rritje vlerën e tatueshme në shumën 200 000 leke. Tatimpaguesi do të pasqyrojë në librin e blerjeve diferencën ndërmjet vlerës së fundit dhe vlerës së mëparshme të deklarimit pra, $200\,000 - 100\,000 = 100\,000$ lekë. TVSH që paguan tatimpaguesi për diferencë është 20 000 lekë. Pagesa bëhet në 5 mars 2006, që është edhe data e regjistrimit në librin e blerjeve. Njëkohësisht në FDP e periudhës tatimore 200603, do të rriten respektivisht kutia (14) Importet me 100 000 lekë dhe kutia (15) e TVSH së zbritshme me 20 000 lekë.

b) Import rivlerësim në ulje të vlerës doganore: personi i tatueshëm ka paguar TVSH në doganë më shumë nga sa i takonte dhe nga ana tjetër në organin tatimor ka deklaruar TVSH të zbritshme më shumë nga sa i takonte. Në këtë rast organi doganor nuk e rimbursën personin e tatueshëm, dhe ai nuk e ndryshon deklarimin e TVSH të zbritshme nga importi në FDP e muajit në të cilin ishte bërë deklarimi.

19. Kreditimi i pjesshëm i tatimit

Në mbështetje të nenit 33 pika 4, nëqoftëse një furnizim malli apo shërbimi përdoret pjesërisht për qëllime të furnizimeve të tatueshme të bëra ose për t'u bërë dhe pjesërisht për furnizime të përjashtuara, lejohet vetëm një pjesë e kreditimit të tatimit. Llogaritja e kreditimit të pjesshëm bëhet në bazë të përqindjes të kreditimit sic përcaktohet në piken 15.1.1. më poshtë.

19.1.1 Përqindja e kreditimit të tatimit mbi vlerën e shtuar.

Përqindja e kreditimit do të llogaritet si raport i shumës pa përfshirë TVSH të furnizimeve të tatueshme dhe eksporteve në numërues me qarkullimin gjithsej pa përfshirë TVSH në emërues

Përqindja e kreditimit është raporti: qarkullimi i tatueshem + eksporte/qarkullimi i tatueshem + eksporte + furnizime të përjashtuara

Llogariten dy përqindje kreditimi:

- përqindja fillestare dhe,
- përqindja përfundimtare.

19.1.2 Periudha që merret për llogaritjen e përqindjes të kreditimit

Periudha që merret parasysh për llogaritjen e përqindjes fillestare të kreditimit të tatimit është viti i mëparshëm kalendarik. Nëqoftëse personi është në vitin e parë të regjistrimit, ai duhet të bëjë një vlerësim të përqindjes me gjykimin e tij. Periudha që merret për bazë në llogaritjen e përqindjes përfundimtare të kreditimit është viti kalendarik në të cilin është bërë blerja (furnizimi i mallit apo shërbimit). Veprimet për llogaritjen e përqindjes të kreditimit dhe saktësimi i TVSH për t'u kredituar duhet të pasqyrohen në librin e blerjeve në periudhën kur bëhen llogaritjet.

19.1.3 Rregullimi përfundimtar

Jo më vonë se data 31 janar e vitit pasardhës kalendarik, personi i tatueshëm duhet të rillogarisë përqindjen përfundimtare të kreditimit të TVSH që i takon furnizimeve të tatueshme, sipas qarkullimit të realizuar në fakt. Rregullimi përfundimtar bëhet kur përqindja përfundimtare e kreditimit ndryshon nga përqindja fillestare e kreditimit të zbatuar gjatë vitit me më shumë se 20%. Nëqoftëse ndryshimi nuk kalon 20%, kreditimi fillestar nuk ndryshon.

P.sh. në vitin 2003 qarkullimi gjithsej pa TVSH është 5 milionë lekë, nga i cili:

- furnizime të tatueshme 2,5 milionë lekë dhe,

- furnizime të përjashtuara 2,5 milionë lekë.

Përqindja e kreditimit të tatimit është:

$2,5 \text{ milionë} / 5 \text{ milionë} = 50\%$

Në vitin 2004, qarkullimi gjithsej pa TVSH është 7.000.000 lekë nga të cilat:

- furnizime të tatueshme 2 milionë lekë;

- furnizime të përjashtuara 5 milionë lekë.

Përqindja e kreditimit të tatimit është:

$2 \text{ milionë} / 7 \text{ milione} = 28.5\%$

Në mars të vitit 2004 blihet një banak me një vlerë 10 mijë leke. TVSH i paguar është 1250 lekë.

Në këtë kohë personi i tatueshëm mund të llogaritë vetëm përqindjen fillestare të kreditimit atë të vitit 2003. Prandaj kreditimi i pjesshëm i tatimit do të llogaritet me përqindjen fillestare të kreditimit:

$1250 \times 50\% = 625 \text{ leke}$

Në janar 2005 do të bëhet rregullimi përfundimtar i kreditimit të pjesshëm të kërkuar sepse përqindja fillestare me të cilën është llogaritur kreditimi i pjesshëm i tatimit ndryshon nga përqindja përfundimtare e vitit 2004, me më shumë se 20%.

- Kreditimi përfundimtar i TVSH $1250 \times 28.5\% = 356$ lekë;

- Kreditimi fillestar i TVSH 625 lekë;

- Rregullimi në minus $625 - 356 = 269$ lekë.

Veprimet për rregullimin përfundimtar të kreditimit pasqyrohen në librin e blerjeve në janar të vitit pasardhës kalendarik dhe raportohen në deklaratën e këtij muaji. Në deklaratën e muajit janar 2005 kreditimi i TVSH pakësohet me 269 lekë.

Aktivitetet e qendrueshme

Për aktivitetet e qendrueshme rregullimi i kreditimit të pjesshëm do të bëhet me 2 mënyrat e mëposhtme:

Mënyra e parë është ajo e përshkruar në paragrafin e mësipërm për furnizimet e zakonshme të mallrave dhe shërbimeve.

Mënyra e dytë do të përdoret vetëm në rastet kur cmimi i aktivitetit të qendrueshëm është më i madh se 1.000.000 lekë (pa TVSH) dhe ndryshimi i përqindjes fillestare të kreditimit me përqindjen përfundimtare është me i madh se 20 %. Kjo mënyrë mban parasysh afatin e amortizimit të aktiveve të qendrueshme. Në këto raste, vetëm për qëllime të TVSH-se periudha e amortizimit të aktivitetit të qendrueshëm do të merret 5 vjet.

P.sh., përqindja e kreditimit të tatimit për vitin 1999 është 60%. Në mars të vitit 2000 blihet një aktiv qendrueshëm me një vlerë pa TVSH prej 2 milionë lekë. TVSH e paguar për aktivin e qendrueshëm është 250 mijë lekë, me një kreditim të pjesshëm prej 150.000 leke, i llogaritur me përqindjen fillestare 60%:

$250.000 \times 60\% = 150.000$ lekë.

Përqindja e kreditimit të TVSH për vitin 2000 është 30%.

Kreditimi përfundimtar i TVSH është $250.000 \times 30\% = 75.000$ lekë.

Kreditimi fillestar i TVSH është 150 mijë lekë.

Rregullimi i kreditimit në minus është $150.000 - 75.000 = 75.000$ leke.

Ky rregullim do të bëhet në deklaratën e janarit 2001.

Përqindja e kreditimit për vitin 2001 është 55%.

Ndryshimi i përqindjes të kreditimit të vitit 2001 me përqindjen e kreditimit të vitit 2000 është më i madh se 20%.

Ndryshimi është:

$55\% - 30\% = 25\%$

Rregullimi i kreditimit në plus llogaritet: (kreditimi përfundimtar x koeficientin e amortizimit vjetor) x ndryshimi i përqindjes të kreditimit të vitit 2001 nga përqindja e kreditimit të vitit 2000:

$(75.000 \times 1/5) \times 25\% = 3.750$ lekë

Ky rregullim do të bëhet në deklaratën e janarit 2002.

Përqindja e kreditimit për vitin 2002, është 40%. Ndryshimi i saj me përqindjen e vitit 2001, nuk i kalon 20% ($40\% - 25\%$) = 15%.

Rregullimi i kreditimit është 0

Përqindja e kreditimit për vitin 2003 është 42%.

Rregullimi i kreditimit është 0.

Përqindja e kreditimit për vitin 2004 është 60%.

Rregullimi i kreditimit është 0.

Pra, rregullimi i fundit i kreditimit është 3.750 lekë.

19.2. Ndryshimet e përdorimit të aktiveve qëndrueshme.

Nëqoftëse aktivet e qëndrueshme të përdorura për veprimtari të tatueshme ose për eksporte :

- përdoren më vonë për veprimtari private,
- i transferohen një veprimtarie të përjashtuar
- shiten dhe shitja nuk është e tatueshme,
- dalin jashtë përdorimit përpara afatit të amortizimit,

atëherë rregullimi i kreditimit fillestar do të bëhet vetëm nëqoftëse aktivi kapital ndryshon përdorimin brenda 5 vjetëve nga data e blerjes ose e përfitimit dhe nëqoftëse çmimi i aktivit i tejkalon 1 milion lekë pa TVSH. Rregullimi bëhet duke përdorur koeficientin e amortizimit vjetor që merret 1/5. Viti kalendarik i papërfunduar do të merret si vit i plotë. Veprimet e saktësimit të kreditimit fillestar duhet të pasqyrohen në librin e blerjeve.

Shembull. Një shoqëri blen brenda vendit në muajin gusht të vitit 2000 një aktiv të qëndrueshëm me një vlerë 2 milionë lekë. Kreditimi fillestar, pra TVSH e zbritshme, është 400 mijë lekë (2 milionë x 20% shkalla tatimore) dhe paraqitet në librin e blerjeve të muajit gusht 2000 nga shoqëria. Njëkohësisht kjo shumë paraqitet në kutinë 17 në FDP e muajit gusht 2000.

Në muajin maj të vitit 2002, kjo shoqëri e ndalon veprimtarinë e saj ekonomike dhe e mban aktivin e qëndrueshëm për përdorim privat. Meqenëse më parë shoqëria kishte deklaruar të plotë TVSH e zbritshme të aktivit asaj i lind detyrimi të bëjë rregullimin e kreditimit.

Rregullimi i kreditimit do të bëhet duke mbajtur parasysh nga të pesë vitet e amortizimit total të tij, 2 vjetët e mbetur në të cilat ky aktiv i qëndrueshëm nuk do të përdoret për veprimtari ekonomike:

Shuma e TVSH së zbritshme që duhet të kthejë shoqëria është $400.000 \times 2/5 = 160$ mijë leke.

Rregullimi bëhet në librin e blerjeve të shoqërisë në periudhën tatimore në të cilën ka ndodhur ngjarja që bën të detyrueshëm rregullimin e kreditimit.

Në rastin konkret, në librin e blerjeve të muajit maj 2002, në rreshtin e fundit do të paraqitet me storno shuma e TVSH së zbritshme prej 160 mijë lekë që do të kthehet nga shoqëria duke pakësuar totalin e TVSH së zbritshme të atij muaji.

Ne rastet kur shpenzimet e rinovimit apo rikonstruksionit të aktiveve të qëndrueshme janë objekt i amortizimit sipas rregullave të percaktuara në ligjin "Per Tatimin mbi të ardhurat", rregullimi i kreditimit të TVSH që i perket këtyre shpenzimeve bëhet në përputhje me afatin 5 vjeçar që fillon nga data kur këto shpenzime janë kryer.

19.3 Furnizimet të cilat përdoren edhe në veprimtarinë ekonomike edhe në veprimtari jo ekonomike (për qëllime private).

Në këto raste do të lejohet kreditimi i një pjese të tatimit të paguar në blerje, nëse personi ka dokumenta ku pasqyrohet saktë pjesa e shpenzimeve që është e lidhur me veprimtarinë ekonomike.

19.4 Llojet e furnizimeve të tatueshme dhe importimeve për të cilat nuk lejohet kreditimi.

Në mbështetje të nenit 33 pika 5 kreditimi i tatimit nuk lejohet për:

1) Shpenzimet e karburantit, përveç rastit kur :

-qëllimi i veprimtarisë ekonomike është blerja e karburantit me qëllim për ta shitur atë.

- karburanti i blerë e përdorur për nevoja teknologjike në funksion të arritjes së qëllimit primar të biznesit. Në këtë rast TVSH e paguar për blerjen kreditohet menjëherë, me kushtin që ai të përdoret vetëm për nevoja të veprimtarisë ekonomike të tatueshme dhe për asnjë nevojë tjetër.

Barra e provës për të provuar qëllimin e përdorimit, bie mbi personin e tatueshëm. Për këtë, ai duhet të njoftojë organin tatimor ku është regjistruar, duke i bashkëngjitur njoftimit të dhëna të natyrës teknike, si kartën teknologjike, etj.

Konkretisht, personi i tatueshëm duhet të paraqesi zyrtarisht të dhëna të nevojshme si më poshtë shënuar:

a) konsumi i parashikuar vjetor i gazoilit,

b) konsumi faktik i një viti më parë si dhe niveli i përqindjes që zënë shpenzimet e gazoilit në kosto.

c) inventari i plotë i mjeteve të transportit që personi ka në pronësi ose me kontratë të rregullt qiraje,

ç) inventari i makinerive dhe pajisjeve teknologjike që ka në dispozicion personi, të cilat përdorin gazoil për procese teknologjike, si dhe konsumi orar i gazoilit për makineritë përbërëse të linjës sipas manualit të tyre.

d) kartën teknologjike të linjës në rast se gazoili përdoret si burim energjie për procese teknologjike, si dhe konsumi për njësi kohe i gazoilit për mjetet motorike përbërës të linjës.

dh) vërtetim nga Drejtoria Rajonale e Transportit Rrugor për pagesën e taksave vjetore për mjetet e transportit ,në pronësi të personit apo të marra me qira.

e) vërtetim nga sektori i vlerësimit të degës së tatimeve ku është regjistruar personi, për pagesën e detyrimeve tatimore(TVSH,tatim mbi fitimin,kontributet e sigurimeve shoqërore e shëndetësore) për vitin në të cilin bëhet kërkesa dhe vitin paraardhës,

ë) vërtetim nga sektori i mbledhjes e menaxhimit të borxhit në degën e tatimeve ku është regjistruar personi, lidhur me situatën e borxhit për detyrime tatimore e kontribute të papaguara.

Nëse dosja e plotësuar me të dhënat e shënuara më lart:

- nuk i përmban të gjitha të dhënat e kërkuara,
- i përmban me pasaktësi ato,
- përmban dokumente të rreme, atëhere :

Dega e Tatimeve për zgjedh subjektin për kontroll të thelluar.

Nëse nga kontrolli i thelluar konstatohet që personi i tatueshëm me pa të drejtë ka kredituar shpenzimet lidhur me blerjen e karburantit, duke mos e justifikuar atë, Dega e Tatimeve aplikon të gjitha sanksionet që parashikon legjislacioni tatimor në fuqi. Njëkohësisht, dega e Tatimeve i propozon Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve, heqjen e të drejtës për kreditim të karburantit për personin e tatueshëm për një periudhë një vjeçare, duke filluar nga data e nxjerrjes së Njoftim-Vlerësimit Tatimor.

2) Shpenzimet për udhetime e dieta, strehimin në hotele dhe veprimtari çlodhëse gjatë ushtrimit të veprimtarisë ekonomike.

3) Shpenzimet për autovetura, përveç rasteve kur:

- Qëllimi i veprimtarisë ekonomike është blerja e autoveturave vetëm me qëllim për ti shitur ato.
- Përdorimi i veturave është i vetmi qëllim i veprimtarisë ekonomike (psh dhënia me qira, shërbimi i taksive, ambulancave).

4) Shpenzimet e karburantit të çdo lloji, i përdorur për autoveturat.

5) Shpenzimet për artikuj publicitare, promocioale.

6) Të gjitha shërbimet në lidhje me shpenzimet e përmendura në paragrafët nga (1) në (5).

20. Rimbursimet

Në zbatim të nenit 50 të Ligjit, personi i tatueshëm ka të drejtë të kërkojë rimbursimin e tepricës kreditore të TVSH, kur ka mbartur një shumë kreditimi tatimor gjatë 3 muajve radhazi dhe kur kjo teprice është më e madhe se 400,000 lekë.

Kur tatimpaguesi plotëson kushtet e mësipërme, ai plotëson formularin "Kërkesë për Rimbursim" sipas modelit bashkëngjitur Udhezimit nr 3, datë 30.01.2006 dhe e dërgon atë në degen perkatese te tatimeve.

Me paraqitjen e Kërkesës për Rimbursim, Dega e Tatimeve është e detyruar të kryejë rimbursimin automatik të shumës së kërkuar në rast se :

a. Kërkesat për rimbursim për shumën deri në 450,000 lek plotësojnë kushtet e mëposhtme:

1. subjekti nuk bën kërkesë për rimbursim për herë të parë;
2. është audituar në 3 vitet e fundit;
3. nuk ka asnjë detyrim tatimor ose kontribute pa u paguar;
4. ka deklarim të rregullt të TVSH-së dhe s'ka penalizime

b. Kërkesat për rimbursim për shumën mbi 450,000 lek por jo më shumë se 800,000 lek plotësojnë kushtet e mëposhtme:

1. subjekti nuk bën kërkesë për rimbursim për herë të parë;
2. është audituar në 12 muajt e fundit;
3. nuk ka asnjë detyrim tatimor ose kontribute pa u paguar)
4. ka deklarim të rregullt të TVSH-së dhe s'ka penalizime

Në rast se kërkesat nuk i plotësojnë kriteret, do të vlerësohen nga kontrolloret e Degës së Tatimeve. Kerkuesit per rimbursim mund te kontaktohen per te sqaruar problemet, por dokumeta shtese (pervec atyre te kerkuara ne fillim sipas rregullores) nuk do te kerkohen.

c. Kërkesat për rimbursim për shumën mbi 800,000 lek por jo më shumë se 2,000,000 lekë plotësojnë kushtet e mëposhtme:

1. Subjekti nuk ben kerkese per rimbursim per here te pare;
2. Eshte audituar ne 6 muajt e fundit;
3. nuk ka asnjë detyrim tatimor ose kontribute pa u paguar.
4. ka deklarim të rregullt të TVSH-së dhe nuk eshte i penalizuar
5. kërkesa për rimbursim është konsistente me kërkesat e mëparshme

Ato kerkesa qe nuk plotesojne kushtet do te dergohen per kontroll dhe kerkuesit mund t'i kerkohet

te paraqese dokumenta shtese.

d. Në rast se kërkesa për rimbursim e tepricës kreditore të TVSH-, së mbartur gjatë tre muajve radhazi e tejkalon shumën 2,000,000 lek, Dega e Tatimeve duhet të verifikojë në vend saktësinë e shumës së rimbursimit të kërkuar dhe e miraton atë brenda 30 ditësh nga data e paraqitjes së kërkesës për rimbursim.

Në rast se kërkesa për rimbursim paraqitet nga një person i tatueshem për herë të parë, Dega e Tatimeve duhet të verifikojë në vend saktësinë e shumës së rimbursimit të kërkuar dhe e miraton atë brenda 30 ditësh nga data e paraqitjes së kërkesës për rimbursim.

Dega e tatimeve harton në dy kopje listën e rimbursimeve të cilën ia dërgon degës përkatëse të bankës. Kësaj liste të nënshkruar nga kryetari i degës se tatimeve i bashkëngjiten urdhër xhirimet përkatëse për çdo rast rimbursimi të miratuar dhe të përfshirë në listë. Urdhër xhirimet nënshkruhen nga kryetari i degës së tatimeve.

Pasi të jetë bërë rimbursimi, njëra kopje e listës së rimbursimeve do t'i kthehet degës së tatimeve nga dega perkatese e bankes. Çdo rimbursim përmban datën e kryerjes dhe nënshkruhet nga nëpunësi i degës së bankës.

Çdo kerkese per rimbursim evidentohet ne nje regjister te vecante qe mbahet nga dega e tatimeve. Kerkesat ne kete regjister evidentohen ne menyre kronologjike. Kontrolli i kerkesave per rimbursim behet duke respektuar radhen e vendosur ne kete regjister. Në rast se gjatë kontrollit rezulton se ka pasur pasaktësi ose pavërtetësi të dokumentave, subjekti përfitues të rimbursimit duhet të kthejë të gjithë shumën e rimbursuar si dhe aplikon penalitet për deklarim falco.

Nuk mund te rimbursohet dhe kontrollohet kerkesa per rimbursim e nje personi te tatueshem i cili e ka paraqitur kete kerkese pas nje personi tjetër te tatueshem situata e te cilit nuk eshte kontrolluar ende. Dhënia e rimbursimeve gjithashtu do të ndjeko rendin kronologjik të regjistrimit të kerkesave per rimbursim, me perjashtim te rastit kur nje kerkese per rimbursim eshte refuzuar zyrtarisht nga dega e tatimeve per arsye qe kane te bejne me rezultatet e kontrollit ose me shkelje te tjera ligjore. Ndaj çdo refuzimi per rimbursim, personi i tatueshem mund te apeloje si per cdo akt tjetër te organeve tatimore.

20.1 Rimbursimi i eksportuesve

Për qëllime të përfitimit të rimbursimit sipas nenit 50, paragrafi 4, të ligjit për TVSH-në, do të quhen eksportues ajo kategori tatimpaguesish që:

- Eksporton sipas kuptimit të nenit 181 dhe 182 të Kodit Doganor.
- Teprica kreditore, që kërkohet si e rimbursueshme, duhet të jetë më shumë se 400.000 lekë.

20.1.1. Eksportuesve iu bëhet rimbursim automatik i tepricës kreditore së TVSH-së për shumat nga 450.000 lek deri në shumën në 2,000,000 lek me paraqitjen e kërkesës në Degën e Tatimeve, në rast se janë të klasifikuar si persona të tatueshëm eksportues me risk zero dhe plotësojnë kushtet e mëposhtme:

- a) prodhojnë 100 % per eksport,
- b) kane nje aktivitet eksportues mbi tre vjet,
- c) paraqesin pranë organeve tatimore deklaratat origjinale të importit, kopje të tyre të konfirmuara nga autoritetet doganore të vendit pritës,
- ç) nuk kane asnje vleresim tatimor nga ku të kenë rezultuar detyrime tatimore sipas metodave alternative, që përcakton neni 36 i ligjit të procedurave tatimore.
- d) paraqesin si dokument prove të kryerjes së eksportit Deklaratën Doganore te Eksportit, leshuar nga organet doganore shqiptare.
- e) mbajne sakte dokumentat e kontabilitetit në përputhje me ligjin «Për Kontabilitetin» dhe ligjin «Për dokumentimin dhe mbajtjen e llogarive për tatimet».
- ë) kane pagesa te sakta dhe ne kohe te detyrimeve tatimore, doganore, dhe atyre te sigurimeve shoqerore dhe shëndetësore dhe nuk kane penalizime.

Klasifikimi i personave të tatueshëm eksportues me risk zero, bëhet nga Dega e Tatimeve në të cilën ato janë regjistruar, sipas procedurave të përcaktuara në aktet nënligjore për zbatim.

Në rast se eksportuesit me risk zero plotësojnë kushtet sipas pikës 20.1.1. dhe paraqesin kërkesë për rimbursim të tepricës kreditore që e tejkalon shumën 2,000,000 lek, rimbursimi bëhet brenda 30 ditëve nga data e paraqitjes së kërkesës për rimbursim.

20.1.2. Për kategoritë e tjera të eksportuesve, eksportuesve i'u bëhet rimbursim automatik të tepricës kreditore së TVSH-së për shumat nga 450,000 lek deri në shumën 800,000 lek, në rast se plotësohen kushtet e mëposhtme:

- a) prodhojnë për eksport,
- b) kanë një aktivitet eksportues mbi një vit,
- c) paraqesin pranë organeve tatimore deklaratat origjinale të importit, kopje të tyre të konfirmuara

nga autoritetet doganore të vendit pritës,

ç) nuk kane asnjë vleresim tatimor nga ku të kenë rezultuar detyrime tatimore sipas metodave alternative, që përcakton neni 36 i ligjit të procedurave tatimore.

d) paraqesin si dokument prove të kryerjes së eksportit Deklaratën Doganore të Eksportit, leshuar nga organet doganore shqiptare.

e) mbajne sakte dokumentat e kontabilitetit në përputhje me ligjin «Për Kontabilitetin» dhe ligjin «Për dokumentimin dhe mbajtjen e llogarive për tatimet».

ë) kanë pagesa të sakta dhe në kohë të detyrimeve tatimore, doganore, dhe atyre të sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore dhe nuk kane penalizime

Në rast se eksportuesit e përcaktuar në pikën 20.1.2. plotësojnë kushtet e përcaktuara në këtë pikë dhe paraqesin kërkesë për rimbursim që e tejkalojnë vlerën 800.000 lek, rimbursimi i'u kryhet brenda 30 ditëve nga data e paraqitjes së kërkesës për rimbursim.

20.1.3. Për kategoritë e eksportuesve, që nuk klasifikohen në pikat 20.1.1. dhe 20.1.2 të këtij Udhëzimi, rimbursimi i tepricës kreditore së TVSH do të kryhet brenda 30 ditëve, në rast se ka mbartur një shumë kreditimi tatimor gjatë 3 muajve radhazi dhe kur kjo tepricë është më e madhe se 400,000 lekë.

Për çdo kërkesë për rimbursim, pamvarësisht nga klasifikimi i eksportuesve, subjektet eksportues duhet të paraqesin si dokument prove të kryerjes së eksportit Deklaratën Doganore të Eksportit, leshuar nga organet doganore shqiptare.

20.2 Rimbursimi për marrëveshjet financiare

Në zbatim të Dekretit të Presidentit Nr.1582, datë 15.08.1996, për rastet e marrëveshjeve financiare të ratifikuara në Kuvend ose të miratuara nga Qeveria në formën e granteve, parashikohet mospërdorim i burimeve financiare të huaja për të paguar taksa e tatime, duke përfshirë tatimin mbi vlerën e shtuar. Tatimi i paguar do t'u rimbursohet financuesve të huaj nga administrata tatimore brenda 45 ditëve.

Procedurat e rimbursimit të TVSH së paguar si më lart do të jenë si më poshtë:

a) Kur TVSH paguhet direkt nga donatori

Kur TVSH paguhet direkt nga njësia zbatuese e donatorit apo e projektit në Shqipëri si për blerjet brenda vendit ashtu dhe për importet, njësia paraqet në degen e tatimeve (ku ka qendrën njësia zbatuese e projektit) dokumentacionin e mëposhtem:

- Kërkesën për rimbursim ku theksohet shuma e rimbursimit që kërkohet, veprimtaria e kryer, arsyet për rimbursim, etj.

- Kopjen në shqip të noterizuar të Marrëveshjes së ratifikuar në Kuvend ose të Marrëveshjes së miratuar nga Qeveria. Marrëveshja duhet të përmbajë emërtimin e projektit apo të projekteve, shumën totale për secilin prej tyre, afatin kohor të fillimit e të përfundimit të projektit. Kopja e Marrëveshjes shoqërohet edhe me listën (emrin dhe mbiemrin) e përfaqësuesve zyrtar të çdo projekti.

- Deklaratën mujore të TVSH-se, teprica kreditore e të cilës (kutia 22) duhet të jetë e barabartë me shumën e TVSH-se që kërkohet të rimbursohet.

- Faturat origjinale të blerjes (në rastin e blerjeve brenda vendit) dhe deklaratat origjinale doganore (për rastet e importeve). Si faturat ashtu dhe deklaratat doganore të importit duhet të përmbajnë në mënyrë shumë të dukshme shënimin: "Blerja/importi bëhet në kuadrin e marrëveshjes së ratifikuar në Kuvend ose të miratuar nga Keshilli i Ministrave me Nr. __, datë __/__/200__ dhe për qëllimet e përcaktuara në këtë marrëveshje". Ky shënim do të bëhet nga përfaqësuesi zyrtar i njësisë së zbatimit të projektit i njohur nga dega e tatimeve (në bazë të listës së mësipërme) i cili veç kësaj duhet të shënojë në faturë edhe emrin, mbiemrin dhe nënshkrimin e tij.

b) Kur TVSH paguhet nga sipërmarrësit e punimeve për zbatimin e projekteve

Kryerja e punimeve për zbatimin e projekteve do të ngarkohet kurdoherë me TVSH, e cila në çdo rast do të paguhet nga shoqëria sipërmarrëse e punimeve për zbatimin e projektit. Por kjo TVSH do ti jepet atij (përkundrejt paraqitjes së situacionit me TVSH) ose nga donatori i huaj (kur ky pranon një gjë të tillë) ose nga burime të brendshme të financuara nga kosto lokale sipas vendimit të Keshillit të Ministrave nr.509, datë 12.08.1996 (kur donatori nuk pranon).

c) Kur donatori pranon të financojë edhe TVSH-ne.

Në këtë rast shoqëria sipërmarrëse e punimeve për zbatimin e projektit është e detyruar të aplikojë TVSH-ne mbi vlerën e situacionit të punimeve. Nga kjo TVSH të zbresë TVSH-ne e paguar në blerjet që bën shoqëria dhe diferenca përfaqëson TVSH-ne e pagueshëm nga kjo shoqëri.

- Kopjen origjinale të situacionit të punimeve shoqëria sipërmarrëse e punimeve është e detyruar t'ia paraqesë njësisë zbatuese të projektit. Kjo e fundit (njësia zbatuese e projektit) paraqet në degen perkatese të tatimeve (ku ka qendrën njësia zbatuese e projektit) këtë dokumentacion:

- Kërkesën për rimbursim ku theksohet shuma e rimbursimit që kërkohet, veprimtaria e kryer,

arsyet për rimbursim, etj.

- Kopjen e noterizuar e në gjuhën shqipe të marrëveshjes së ratifikuar në parlament ose të marrëveshjes së miratuar nga qeveria. Marrëveshja duhet të përmbajë emërtimin e projektit apo të projekteve, shumën totale për secilin prej tyre, afatin kohor të fillimit e të përfundimit të projektit. Kopja e marrëveshjes shoqërohet edhe me listën (emrin dhe mbiemrin) e përfaqësuesve zyrtar të çdo projekti.

- Deklaratën mujore të TVSH, teprica kreditore e së cilës (kutia 22) duhet të jetë e barabartë me shumën e TVSH që kërkohet të rimbursohet.

- Kopjen origjinale të situacionit të punimeve e cila duhet të përmbajë në mënyrë shumë të dukshme shënimin: "Situacioni është hartuar në kuadrin e Marrëveshjes së ratifikuar në Parlament ose të miratuar nga Keshilli i Ministrave me Nr. __, datë __/__/200__ dhe për qëllimet e përcaktuara në këtë Marrëveshje". Ky shënim do të bëhet nga përfaqësuesi zyrtar i njësisë së zbatimit të projektit i njohur nga dega e tatimeve (në bazë të listës së mësipërme) i cili veç kësaj duhet të shënojë në faturë edhe emrin, mbiemrin dhe nënshkrimin e tij.

Ne të gjitha keto raste rimbursimi bëhet sic përcaktohet në pikën 16 më lart të këtij udhezimi.

d) Kur donatori nuk pranon financimin e TVSH-se.

Në rastet kur donatori nuk pranon të financojë pagimin e TVSH, do të vepohet në përputhje me VKM Nr. 509, datë 12.08.1996. Në bazë të këtij Vendimi, TVSH financohet nga përfituesi apo investitori vendas i projektit dhe paguhet nga shoqëria sipërmarrëse e punimeve për zbatimin e projektit.

21. Përfaqësuesit tatimore.

Në zbatim të nenit 55 të ligjit, kur personi i tatueshëm për qëllime të këtij ligji, nuk ka vend të veprimtarisë ekonomike në Shqipëri, ai duhet të emërojë një person tjetër si përfaqësuesin e tij tatimor për përmbushjen e detyrimeve për TVSH. Marrësi i furnizimit detyrohet të njoftojë me shkrim organet tatimore menjëherë me lidhjen e kontratës. Personi i emëruar si përfaqësues tatimor i TVSH-së ka të drejtë të veprojë në emër të kryesorit të tij (personit të tatueshëm të cilin ai përfaqëson) për të gjitha qëllimet që lidhen me TVSH dhe njëkohësisht është përgjegjës për të përmbushur të gjitha detyrimet, përfshirë çdo gjëbë të dënim, për të cilat kryesori detyrohet.

Përfaqësuesi tatimor duhet të kërkojë të regjistrohet brenda 15 ditëve nga dita e emërimit të tij. Kërkesës për regjistrim i bashkangjitet prokura e përpiluar në formën e përcaktuar në ligjin "Për Kodin Civil të Republikës së Shqipërisë". Në rast se përfaqësuesi tatimor vepron për disa kryesore në të njëjtën kohë (për disa persona të tatueshëm të cilët ai i përfaqëson), ai duhet të regjistrohet vecant për secilin prej tyre. Këto regjistrime janë krejtësisht të ndara nga regjistrimi që mund të ketë bërë ose mund të bëjë përfaqësuesi tatimor për aktivitetin e tij. Përfaqësuesi tatimor është i detyruar të njoftojë me shkrim degën e tatimeve, ku është i regjistruar si i tillë, për çdo ndryshim të mundshëm që prek informacionin fillestar të dhënë brenda 15 ditëve nga momenti kur këto ndryshime ndodhin. Përfaqësuesi tatimor për TVSH duhet të mbajë regjistrime të veçanta për çdo kryesor që përfaqëson si dhe të gjithë dokumentacionin e nevojshëm që provon saktësinë e mbajtjes së këtyre regjistrimeve. Regjistrimet mbahen ashtu siç është përcaktuar në pikën 13 të këtij Udhëzimi.

22. Dënimet

Për çdo shkelje që ka të bëjë me TVSH, pasi mbahet akti i kontrollit apo procesi verbal i perkates, përcaktohet masa e dënimit dhe plotësohet formulari tip i dënimeve, forma dhe përmbajtja e të cilit është sipas modelit bashkëngjitur këtij udhezimi. Ky formular është i kodifikuar dhe hidhet në sistemin e integruar kompjuterik për deget e informatizuara dhe në regjistrin perkates për deget e painformatizuara. Për çdo dënim, bazuar në Ligjin e Procedurave Tatimore, personi i tatueshëm mund të apelojë në shkallët perkatese të apelit.

22.1 Dënimet për mosregjistrim

Kur një person i tatueshëm nuk është regjistruar dhe nuk kërkon të regjistrohet, kur ai është i detyruar të bëjë një gjë të tillë, si dhe nuk njofton ndryshimet në regjistrimin e bërë më parë, ndaj tij zbatohen dënime të parashikuara në ligjin Nr.9723 Datë 3.5.2007 "Për QKR" dhe ligjin për Procedurat Tatimore.

22.2 Dënimet në lidhje me faturën tatimore

a) Kur një person i tatueshëm konstatohet se nuk ka lëshuar faturë tatimore, ai është i detyruar të lëshojë menjëherë faturë të rregullt tatimore si dhe të paguajë përveç shumës së TVSH që lidhet me atë furnizim edhe një dënim të barabartë me shumën e kësaj TVSH-je.

b) Një person, i cili lëshon një faturë pa informacionin e plotë të parashikuar në ligjin për TVSH, që nuk vendos NIPT-in e vertetë të blerësit dhe identitetet e sakta të tij, që zbaton TVSH në një furnizim në

një kohe që ky person nuk është i regjistruar për TVSH, detyrohet të paguajë një dënim të barabartë me shumën e TVSH-se të zbatuar në atë furnizim, përveç TVSH-se së zbatuar në atë furnizim.

c) Kryetari i degës së tatimeve, nëqoftëse personi i tatueshëm, për më shumë se një here, nuk lëshon faturë tatimore lëshon më shumë se një herë faturë tatimore pa qenë i regjistruar ka të drejtë:

- të vendosë sekuestro mbi mallra, materiale apo ndonjë aktiv tjetër që përdoret në veprimtarinë ekonomike të tatimpaguesit;

- të urdhërojë mbylljen e dyqaneve apo magazinave;

Kryetari i degës së tatimeve ka të drejtë të urdhërojë forcat e policisë tatimore që të detyrojnë zbatimin e dispozitave të parashikuara në paragrafin c me lart.

d) Kur një person i tatueshëm nuk lëshon një faturë në formën e parashikuar në ligjin për TVSH dhe në udhëzimin në zbatim të tij, ai detyrohet të lëshojë menjëherë faturën e rregullt si dhe të paguajë përveç TVSH-se që duhet zbatuar për atë furnizim edhe një dënim të barabartë me shumën e kësaj TVSH-je.

22.3 TVSH e zbatuar nga një person i cili nuk është i regjistruar

Paragrafi 5 dhe 6 i nenit 36 të ligjit parashikon që, personi i cili nuk është i regjistruar dhe lëshon faturë me TVSH apo le të kuptohet se ka zbatuar TVSH, paguan TVSH e treguar në faturën që ka lëshuar. Veç kësaj, bazuar në nenin 57 të ligjit, masa e dënimit është e barabartë me shumën e TVSH të zbatuar.

22.4 Denimet për mosdeklarim

a) Kur një person i tatueshëm nuk bën deklarin brenda 15 ditëve nga data ligjore apo deklarën jo në formën e parashikuar në ligjin për TVSH-ne, detyrohet të paguajë një dënim prej 20% të tatimit për t'u paguar por jo më pak se 10000 leke.

b) Kur një person i tatueshëm nuk bën deklarin brenda 30 ditëve nga data ligjore, detyrohet të paguajë një dënim në masën 50% të tatimit të detyrueshëm, por jo më pak se 25000 leke.

22.5 Denimet për pagesë të vonuar

a) Kur një person i tatueshëm nuk paguan TVSH-ne e detyrueshëm brenda 15 ditëve nga data ligjore, detyrohet të paguajë një gjobë në masën 20% të tatimit të detyrueshëm të papaguar, përveç interesit.

b) Kur një person i tatueshëm nuk paguan brenda 30 ditëve nga data ligjore, detyrohet të paguajë një gjobë në masën 50% të tatimit të papaguar, përveç interesit. Nëqoftëse personi i tatueshëm bën dy shkelje njëkohësisht, edhe mosparaqitja të deklaratës edhe mospagesë të tatimit zbatohet vetëm dënimi i vendosur për deklarimin.

22.6 Denimet për deklarimet falco

Kur TVSH e paraqitur si e pagueshme në një deklaratë është më pak se sa TVSH që duhet të ishte treguar si i tillë dhe kjo konsiderohet fshehtë me qëllim, zbatohet një dënim në masën 50% të diferencës të padeklaruar.

22.7 Dënime të tjera

a) Kur një person i tatueshëm nuk mban regjistrimet në formën dhe mënyrën e parashikuar në ligj dhe udhëzimin në zbatim të tij apo nuk jep informacionin e detyrueshëm, detyrohet të paguajë 50.000 leke gjobe.

b) Kur një person i tatueshëm nuk deklaron si të kreditueshme në periudhën përkatëse TVSH në hyrje, dënohet në masën 10% të kësaj TVSH, nëse personi e deklaroi TVSH e zbritshme në periudhat tatimore që vijnë, pas muajit pasardhës të muajit në të cilin transaksioni është kryer.

Shëmbull. Në muajin janar 2005 shoqëria ka blerë mallra me TVSH të zbritshme prej 100 000 lekë. Nëqoftëse kjo shumë nuk deklarohet si e zbritshme në FDP e muajit janar (që është edhe momenti i kreditimit dhe me afat deklarimi deri në 14 shkurt 2005), por në FDP e muajit shkurt (me afat deklarimi deri në 14 mars 2005), ndaj shoqërisë nuk vendoset asnjë dënim. Nëse ajo deklarohet në muajin FDP e muajit mars apo më pas, ndaj shoqërisë vendoset një dënim prej $100\,000 \times 10\% = 10\,000$ lekë.

c) Kur një person i tatueshëm nuk lejon hyrjen dhe inspektimin nga ana e organeve tatimore, apo kur një person direkt apo indirekt, vetë ose nëpërmjet një personi tjetër, pengon ose përpiket të pengojë veprimet e organeve tatimore sic parashikohet në Ligj dhe udhëzimin e tij, vendoset një dënim sipas përcaktimit të bërë në ligjin Për Procedurat Tatimore.

22.8 Dënime për shkelje të skemës së kompensimit të fermerëve.

Nëqoftëse fatura e lëshuar nga blerësi, personi i tatueshëm, nuk përmban të gjitha të dhënat që janë të përcaktuara në nenin 58.4 të ligjit, personi i tatueshëm nuk ka të drejtë të kreditojë kompensimin e paraqitur në të dhe, detyrohet të paguajë një dënim të barabartë me vlerën e kompensimit, por jo më të vogël se 10.000 lekë.

23. Interesat

Kur një person i tatueshëm nuk paguan shumën e plotë të TVSH-se së detyrueshme brenda datës të

përcaktuar në ligj, detyrohet të paguaje interesa mbi shumën e TVSH-se se papaguar nga data në të cilën pagesa ka qenë e detyrueshme deri në datën në të cilën ajo kryhet. Interesi për mospagimin e TVSH brenda datës të detyrueshme llogaritet 2% për muajin e parë apo një pjesë të tij dhe 1 % për muajt pasardhës ose pjesë të tyre bazuar në tatimin e papaguar në datën që interesi llogaritet. Interesat zbatohen automatikisht dhe hiqen vetem me ligj.

Interesat për mos rimbursimin në kohe janë të zbatueshme, kur :

- Organet tatimore nuk bëjnë rimbursimin e TVSH-së për një person, në bazë të nenit 50, brenda 30 diteve nga data e paraqitjes së kërkesës, në një nga format e përcaktuara në germa "a", "b" dhe "c" të pikës 3 të nenit 39 të ligjit "Për Procedurat Tatimore në Republikën e Shqipërisë". Në këtë rast ato detyrohen të paguaje interesa sic përcaktohet në nenin 44 të ligjit "Për Procedurat Tatimore në Republikën e Shqipërisë".

24. Veprimet për mbledhjen e tatimit

TVSH e pagueshme duhet paguar brenda 30 diteve nga data e Njoftim Vlerësimit Tatimor.

Interesat dhe denimet janë të detyrueshme për t'u paguar dhe mbledhen si TVSH-ja. Nëse detyrimet nuk janë paguar deri në datën, në të cilën janë të detyrueshme, organet tatimore kanë të drejtë të ndërmarrin veprime për të nxjerrë me forcë TVSH-në e detyruar, së bashku me interesat e dënimit e vëna, sipas neneve 45 e 46 të ligjit "Për Procedurat Tatimore në Republikën e Shqipërisë".

25. APELIMI

Cdo person ka të drejtë të apelojë rezultatet e Vlerësimit Tatimor të bërë nga organet tatimore.

Mënyra e apelimit është ajo e përcaktuar në ligjin "Për Procedurat Tatimore" dhe në udhëzimin në zbatim të tij.

26. Zbatimi i Udhëzimit

Ngarkohen me zbatimin e këtij udhëzimi Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve dhe degët e saj si dhe Drejtoria e Përgjithshme e Doganave dhe degët e saj.

27. Shfuqizime

Me hyrjen në fuqi të këtij udhëzimi, udhëzimi i Ministrit të Financave nr.3, datë 30.1.2006 "Për TVSH-në", shfuqizohet.

28. Hyrja në fuqi

Ky udhëzim hyn në fuqi me botimin në Fletoren Zyrtare.

MINISTRI I FINANCAVE
RIDVAN BODE

¹LIBRI I ÇMIMEVE TË SHITJES

SHITËSI

Nr. Serial

NIPT

Çmimet e shitjes për muajin Vitin

Nr.	Emërtimi i mallit	Njësia e matjes	Çmimi i shitjes me TVSH	
			Me shumicë	Me pakicë

¹ Ndryshuar me udhëzimin nr.9, datë 25.6.2007 botuar në Fletoren Zyrtare 83 datë 6.7.2007

Administratori

Vula

Emër mbiemër;

KERKESE PER RIMBURSIM

Numri i Vendosijes se Dokumentit (NVD)
(Vetem per perdorim zyrtar)

Numri identifikues i Personit te Tatueshem (NIPT):
Emri tregtar i Personit te Tatueshem:
Emri Mbiemri i Personit Fizik
Adresa:
Qyteti/Komuna/Rrethi:
Numri i telefonit:

Kerkoj rimbursimin e kredise per

Tatimin :

Kodi i tatimit

periudhen :

Periudha Tatimore

Nr vleresimit
(Per perdorim zyrtar)

Kredia duhet te transferohet dhe/ose rimburohet ne perputhje me kerkesen qe une kam paraqitur ne vijim. Ne te njejten kohe une e di dhe pranoj qe nje pjese e kredise apo e gjithe kredia mund te perdoret per te shlyer detyrimet qe une mund te kem ndaj zyres se tatimeve.

.....
Nenshkrimi i tatimpaguesit

.....
Data

Kontrolluar & Autorizuar nga:
(Per perdorim zyrtar)

.....
Emri i inspektorit

.....
Kodi

.....
Data e autorizimit

Tatimpaguesi

Zyra e Tatimeve

[19] KREDIA E RIMBURSUESHME :

[19]

Shperndarja e rimbursimit:

[30] Transferim ne nje detyrim tatimor tjeter :

Taksa

Periudha tatimore

Numri i vleresimit

[30]

[31] Transferim ne nje detyrim tatimor tjeter :

Taksa

Periudha tatimore

Numri i vleresimit

[31]

[32] Transferim ne nje detyrim tatimor tjeter:

Taksa

Periudha tatimore

Numerik i vleresimit

[32]

(Kodi i takses: 0-TVSH, 1-Tat.Fitimi, 4-TAP, 5-Sig. shoq, 6-Sig. shend)

[33] Totali Transferimeve {[30] + [31] + [32]}:

[33]

[34] Rimbursim :

[34]

[35] MBETET PA U SHPERNDARE {[19] - [33] - [34]}:

[35]

(Pa denimet per pagese dhe deklarim te vonuar)

Numri i Vendosijes se Dokumentit (NVD)

Tipi i Tatimit (0-TVSH, 1-Tat. fitimi, 3-Tat. Fitimi i Thjeshtuar, P 4-TAP, 5- Sig. Shoq., 6-Sig. Shend.)

[1] DENIM PER DOKUMENTACION

Zgjidh vetem nje arsye dhe jep periudhen tatimore dhe shumen e denimit :

[2] DENIM PER REGJISTRIM

Zgjidh vetem nje arsye dhe jep shumen e denimit :

[3] DENIM PER FATURA

Zgjidh vetem nje arsye dhe jep periudhen tatimore dhe shumen e denimit :

[4] DENIM PER DEKLARIM FALLCO

Zgjidh vetem nje arsye dhe jep periudhen tatimore dhe shumen e denimit :

Shuma e denimit						

[5] DENIME JO-FINANCIARE

Zgjidh vetem nje denim :

[6] FALJE E DENIMIT

Zgjidh vetem nje arsye dhe shkruaj Numrin e Vleresimit:

[illegible]

Formulari u përgatit nga :

Emri i Inspektorit

Kodi

Data

FORMULAR I DEKLARIMIT DHE PAGESES SE TVSH

Numri i Vendosijes se Dokumentit (NVD)

(Vetem per perdorim zyrtar)

(2) Periudha tati more

(1) Numri Serial: _____

Numri Identifikues i Personit te Tatueshem (NIPT):(3)

Emri Tregtar i Personit te Tatueshem:

(4)

Emri Mbiemri i Personit Fizik:

(5)

Adresa:

(6)

Qyte ti/ Komuna/ Rrethi:

(7)

Numri Telefonit:

(7)

☐ [8] Shenoni 'X' nqs gjate muajit nuk eshte bere asnje transaksjon. Vendosi Dati, Firmosni dhe dorezoni Deklaraten.

TVSH e llogaritur per muajin

(9) Shitje te perjashtuara

(10) Eksporte

(11) Shitjet e tatueshme

TVSH e paguar per muajin

(13) Blerje te perjashtuara e me TVSH jo te zbrits me

(14) Importe

(16) Blerje nga furnitore vendas

(18) Blerje nga fermeret vendas

Saktësime

(20) TVSH i zbritshëm, mbartur nga muaji kaluar

(21) Kërkesë rimbursimi i tepriçës së TVSH së zbritshme nga muaji kaluar

(22) Gjendja TVSH së zbritshme nga muaji kaluar $\{(20)-(21)\}$

(23) Totali i TVSH së zbritshme për muajin $\{(15)+(17)+(19)+(22)\}$

(24) Teprica e TVSH të zbritshëm $\{(23)-(12)\}$ nqs $(23) > (12)$
(Të mbartet në muajin pasardhës)

(25) TVSH I DEYRUESHEM PER TU PAGUAR $\{(12)-(23)\}$ nqs $(12) > (23)$

(26) Gjoha për vonesa në Pagesë/Dorëzim deklaratë

(27) TOTAL I PER TU PAGUAR

Vlera e tatueshme

TVSH i llogaritur

(9)	
(10)	
(11)	(12)

Vlera e tatueshme

TVSH i zbritshëm

(13)	
(14)	(15)
(16)	(17)
(18)	(19)

(20)	
(21)	

	(22)
	(23)

(24)	
	(25)
	(26)
	(27)

Data dhe Firma e Personit te Tatueshem - Deklaroj nen pergjegjesine time qe informacioni i mesiper eshte i plote dhe i sakte.

PAGESA

Vetem per perdorim zyrtar

☐

Leke

☐

Xhirim

☐

Cek

☐

Te tjera:

(28) SHUMA E PAGUAR:

(28)

Data, Vula e Bankes dhe nenshrimi i nepunesit te banles

Originali - Dega e Tatimeve
Kopja - Personi i Tatueshem

Periudha e deklaruar

1. Numri serial perdoret nga Dega e Tatimeve dhe sherben per te azhornuar regjistrimet tuaja kur paraqitet deklarata

2. Periudha Tatimore eshte muaji i paraqitur nga

dita e pare deri ne ditën e fundit. Te gjitha transaksionet (Shitjet, Blerjet dhe sakesimet) te kryera gjate kesaj periudhe duhet te perfshihen ne kete deklarate.

Hollesi te Personit te Tatueshem.

3. Numri Identifikues i Personit te Tatueshem (NIPT) eshte numri i vetem qe ju perfaqeson ju ne te gjitha marredheniet me Degen e Tatimeve. Ju duhet ta vendosni NIPT-in tuaj ne te gjitha faturat.

4. Emri Tregtar i Personit te Tatueshem eshte emri me te cilin ju paraqitni veprimtarine tuaj dhe qe tregohet ne certifikaten tuaj te NIPT-it

5. Emri, Mbiemri i Personit Fizik vendoset kur veprimtaria ekonomike kryhet nga nje Person Fizik dhe nuk ka emer tregtar

6. Adresa tregohet per vendin kryesor te ushtrimit te veprimtarise tuaj ekonomike. Kjo adrese eshte e treguar edhe ne certifikaten tuaj te NIPT-it.

7. Numri i Telefonit tregon numrin e telefonit ne vendin kryesor te ushtrimit te veprimtarise tuaj ekonomike.

Shenim. Nqs ndonje nga treguesit e rubrikave 4,5,6,7 ka ndryshuar, lutemi paraqitni informacionin e ri.

Mungese veprimtarie per muajin.

8. Nqs ju nuk keni kryer asnje tip transaksioni gjate muajit, shënoni një “X” në kutinë 8. Asnjë informacion shtesë nuk ju kërkohet vecse t’i vendosni datën deklarates, ta firmosni atë, ta paraqitni në bankë sic veproni me pagesat normale te TVSH.

Shitjet tuaja (Qarkullimi) për muajin

9. Nga kolona “Shitje të përjashtuara” e Librit tuaj të Shitjeve, nxirrni totalin e të gjithë shitjeve të përjashtuara të muajit dhe paraqiteni rezultatin në kutinë totale të shitjeve të përjashtuara në fund të faqes së këtij libri. Njëkohësisht shumën e përfutur vendoseni në kutinë 9 të Deklaratës tuaj. Shitjet e Përjashtuara nuk i nënshtrohen TVSH.

10. Nga kolona “Eksporte” e Librit tuaj të Shitjeve, nxirrni totalin e të gjithë eksporteve të bëra për muajin dhe paraqiteni

rezultatit në kutinë totale të eksporteve në fund të faqes së këtij libri. Njëkohësisht shumën e përfutur vendoseni në kutinë 10 të Deklaratës tuaj. Eksportet taten me 0%.

11. Nga kolona “Vlera e Tatueshme” e Librit tuaj të Shitjeve, nxirrni totalin e të gjitha shitjeve të bëra gjatë muajit dhe paraqiteni rezultatin në kutinë totale të vlerës së tatueshme në fund të faqes së këtij Libri. Njëkohësisht shumën e përfutur vendoseni në kutinë 11 të Deklaratës tuaj. Shitjet e Tatueshme i nënshtrohen një tatimi prej 20%.

2. Nga kolona 12 “Shitjet e Tatueshme-TVSH”, e Librit tuaj të Shitjeve, nxirrni totalin e këtyre shitjeve për muajin dhe paraqiteni rezultatin në kutinë totale të shitjeve të tatueshme në fund të faqes së këtij Libri. Njëkohësisht shumën e përfutur vendoseni në kutinë 12 të Deklaratës tuaj. Vlera në kutinë 12 duhet të paraqesë 20% të vlerës së paraqitur në kutinë 11.

Blerjet tuaja gjatë Muajit.

13. Nga kolona 13 “Blerje të përjashtuara dhe me TVSH jo të zbritshme” e Librit tuaj të Blerjeve, nxirrni totalin e këtyre blerjeve dhe paraqiteni rezultatin në kutinë totale të blerjeve të përjashtuara dhe me tvsh jo të zbritshme në fund të faqes së këtij Libri. Njëkohësisht shumën e përfutur vendoseni në kutinë 13 të Deklaratës tuaj. Për këto blerje nuk do të bëhet zbritje e TVSH.

14. Nga kolona “Vlera e Tatueshme e Importeve” e Librit tuaj të Blerjeve për muajin, mbledhni totalin e këtyre blerjeve dhe shkruani rezultatin në fund të faqes së këtij Libri. Njëkohësisht shumën e përfutur vendoseni në kutinë 14 të Deklaratës tuaj. TVSH e paguar në import zbritet.

15. Nga kolona “Importe TVSH” e Librit tuaj të Blerjeve, nxirrni totalin e këtyre blerjeve dhe paraqiteni rezultatin në kutinë totale të importeve të tvsh në fund të faqes së këtij Libri. Njëkohësisht shumën e përfutur vendoseni në kutinë 15 të Deklaratës tuaj. Vlera në kutinë 15 duhet të jetë e barabartë me 20% të vlerës së kutisë 14.

16. Nga kolona “Vlera e tatueshme e blerjeve brenda vendit” e Librit tuaj të Blerjeve, nxirrni totalin e këtyre blerjeve dhe paraqiteni rezultatin në kutinë totale të vlerës së tatueshme në fund të faqes së këtij Libri. Njëkohësisht shumën e përfutur

vendoseni në kutinë 16 të Deklaratës tuaj. Për mallrat e blera nga furnizues vendas që janë regjistruar për TVSH, përfitohet zbritja e TVSH.

17. Nga kolona “TVSH blerje brenda vendit” e Librit tuaj të Blerjeve, mbliidhni totalin e këtyre blerjeve dhe paraqiteni rezultatin në fund të faqes së këtij Libri. Njëkohësisht shumën e përfutur vendoseni në kutinë 17 të Deklaratës tuaj. Vlera në kutinë 17 duhet të jetë e barabartë me 20% të vlerës së kutisë 16.

18. Nga kolona “Vlera e tatueshme e blerjeve nga fermerët vendas” e Librit tuaj të Blerjeve, nxirrni totalin e këtyre blerjeve nga fermerët e peregjistruar për TVSH dhe paraqiteni rezultatin në kutinë totale të vlerës së tatueshme në fund të faqes së këtij Libri. Njëkohësisht shumën e përfutur vendoseni në kutinë 18 të Deklaratës tuaj.

19. Nga kolona “TVSH i zbritshëm kompensimi i fermerëve” e Librit tuaj të Blerjeve, mbliidhni totalin e këtyre blerjeve dhe paraqiteni rezultatin në fund të faqes së këtij Libri. Shumën e përfutur vendoseni në kutinë 19 të Deklaratës tuaj. Vlera në kutinë 19 duhet të jetë e barabartë me 6% të vlerës së kutisë 18 dhe përfitohet zbritja nga TVSH.

Saktësimet

20. Nqs në Deklaratën tuaj të muajit të kaluar keni një tepricë TVSH të zbritshëm, paraqiteni atë në kutinë 20. Kjo shumë është treguar në kutinë 24 të Deklaratës tuaj të muajit të kaluar.

21. Nqs vlera e paraqitur në kutinë 20 është mbi 400000 lekë dhe për çdo deklaratë tuaj të 3 muajve të njëpasnjëshme keni një tejkalim të TVSH të zbritshëm (vlera e treguar në kutinë 24) ju mund të paraqesni një kërkesë për Rimbursim të Tepricës së TVSH të zbritshme. Plotësoni Formularin e Kërkesës

për Rimbursim me shumën që ju duhet të rimbursoheni. Paraqiteni këtë vlerë në kutinë 21 të Deklaratës tuaj.

22. Llogarisni gjendjen e TVSH së zbritshme nga muaji i kaluar duke zbritur nga vlera e kutisë 20, vlerën e kutisë 21 dhe rezultatin paraqiteni në kutinë 22.

Totali i TVSH të zbritshëm për Muajin.

23. Llogarisni totalin e TVSH së zbritshëm për muajin, duke mbledhur TVSH e zbritshëm për Importet (kutia 15), TVSH e zbritshëm për Blerjet nga furnizuesit vendas (kutia 17), kompensimi i paguar për blerjet nga fermerët (kutia 19) dhe gjendjen e TVSH të zbritshëm nga muaji i kaluar (kutia 22). Shumën paraqiteni në kutinë 23.

Teprica e TVSH të zbritshëm.

24. Nqs Totali i TVSH të zbritshëm për muajin (kutia 23) është më i madh se TVSH i llogaritur për shitjet e muajit (kutia 12), keni një **Tepricë TVSH të zbritshëm** dhe nuk duhet të bëni asnjë pagesë në këtë muaj. Llogaritni tepricën e tvsh të zbritshëm duke zbritur vlerën e kutisë 12 nga vlera e kutisë 23 dhe paraqiteni rezultatin e përfutur në kutinë 24. Nqs vlera e kutisë 12 është më e madhe ose e barabartë me vlerën e kutisë 23 shkruani zero në kutinë 24.

TVSH i detyrueshëm për tu paguar

25. Nqs TVSH i llogaritur për muajin (kutia 12) është më i madh se Totali i TVSH të zbritshëm për muajin (kutia 23), keni **tvsh të detyrueshme për tu paguar**. Llogarisni TVSH e detyrueshëm për tu paguar duke zbritur vlerën e kutisë 23 nga vlera e kutisë 12 dhe paraqiteni rezultatin e përfutur në kutinë 25. Nqs vlera e kutisë 23 është më e madhe ose e barabartë me vlerën e kutisë 12, shkruani zero në kutinë 25.

Plotësoni Deklaratën dhe Paguani TVSH

Deklarata duhet të plotësohet dhe paraqitet nga ju në bankë për pagesë Brenda datës 14 të muajit pasardhës nga muaji i treguar në Deklaratë si periudhë tatimore. Nqs ju keni pagesë për të bërë dhe e bëni këtë pagesë Brenda kësaj date shënoni shumën e kutisë 25 në kutinë 27. Nqs bëhet një pagesë e pjesshme ose një pagesë e vonuar, detyrimin tuaj i shtohen gjopa dhe interesa. Dega e Tatimeve mund t'ju tregojë vlerën që duhet të vendosni në kutinë 26. Mbliidhni vlerën e kutisë 25 me atë të kutisë 26 dhe shënoni detyrimin total në kutinë 27. Vendosni datën e plotësimit të Deklaratës, firmoseni atë dhe paraqiteni në bankë, ku një kopje e kësaj deklarate do t'ju kthehet pas pagesës. Ju duhet të paraqiteni në bankë me këtë deklaratë edhe nqs nuk keni ndonjë shumë për të paguar.

Për më shumë informacion lexoni Udhëzuesin e TVSH ose merrni kontakt

me Degën e Tatimeve të rrethit tuaj.

Abonimet vjetore për Fletoren Zyrtare mund të bëhen pranë Postës Shqiptare ose pranë Qendrës së Publikimeve Zyrtare, në adresën: Bulevardi “Zhan d'Ark”, prapa ish-ekspozitës "Shqipëria Sot", nr.tel: 04 258 472 (Kryeredaktori)
Çmimi i abonimit në postë për Fletoret Zyrtare 2008 është 16 000 lekë.
Çmimi i abonimit në QPZ është 14 000 lekë pa detyrimin e shpërndarjes në adresa.

Hyri në shtyp më 16.5.2008
Doli nga shtypi më 16.5.2008

Tirazhi: 3300 copë	Formati: 61x86/8
--------------------	------------------

Shtypshkronja “Ilar”
Tiranë, 2008

Çmimi 44 lekë